

ACC. N:R M. 9468:1-101.

original

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Olof Christoffersson*
Härad: *Plytts* Adress: *Fru Alstad, Alstad*
Socken: *Fru Alstad* Berättat av: *Densamme*
Uppteckningsår: *1940* Född år *1869²⁸*; *Fru Alstad*

Olof Christofferssons memoarer. s. 1-101.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Olof Christoffersson
 Härad: Skrytbo Adress: Fru Åhlstads gr. Åhlstad
 Socken: Fru Åhlstad Berättat av: Mina Memoriarer
 Uppteckningsår: 1940 28 September Född år 1869²⁸ 28 der jag annars var.

Mina Memoriarer
 På uppmaning av Prof. Carl von Sydow. Intendent
 Harald Olsson. Dr. Ingemar Ingers. Antist Ernst Norlind
 Rektor Lindberg. Museumsförständerne Axel Andersson
 Trulberg och G. von Esden Fahlberg samt fru
 Kerin Danver ^{fruits amanuensis vid} Folkminnesarkivet m. fl. skall
 jag nu på min 71ste års födelsedag försöka börja
 med att anteckna mina memoriarer.

Min födelse
 Men berättade att jag föddes till världen här i Kam-
 maren den 28 Sept. 1869 kl. mellan 12-1 (13) döptes
 här på gården enligt kyrkoboken den 8 oktober 1869
 av kyrkoherde Carl Rudolf Wulff. Bäst till dopet
 av pastor Jöns Nils Simlinge Katarina Lavidis dotter.
 Faddrar voro farbror Jöns Nilsen Simlinge och moster
 Kersti Olsdotter Lilla Åhlstad. Erhöll i fadder gåva

Skriv endast på denna sida!

Ynneshäll: 9468:1

Olof Christofferssons memoarer

1 Min födelse

2 Min föreläsa

3 Min skolgång

4 Konfirmandtiden

5 En tråkig tid (utan läsning)

6 Kuschället s. 13-19

7 Besöker samla böcker.

8 Blir intresserad för fruktodling.

9 Skogsfruktodling (koken)

ACC. NR. M. 9468:2.

Sid 2.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av: Olaf Christoffer

Härad: Adress:

Socken: Berättat av: Memoriaror

Uppteckningsår: Född år i

av gudmor en rödprickig klädning som brukligt var i
de dagar. Tivjun har jag ännu hel och ren i bevaras i Træl-
leborgs museum bland mina textilvaror. För att jag skul-
de ha något bättre födelse minne köpte mor två
grova äkta silvermatador och lät deri ingravas mitt
^{namn och} födelse dato vilka jag ännu har i behåll och skänkte för
framtidens förvaras i Trälleborgs museum.

Jag gick som en blanda de äldsta kusinerna här på denna
utbrytningsgård och såg ej. Träffade ej andra barn och
blef derigenom mycket blyg och tafatt. Vilket ^{legat} har legat kvar
i hela mitt liv. Far och mor voro ju bonde barn
och uppfödde på samma vis som jag, men deras hem
lägs i lya hem. Jag tackar ej därför att de ej tänkte
på att jag gick så ensam i min ungdom.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 9468:3.

Landskap: Upptecknat av:
 Härad: Adress:
 Socken: Berättat av: *memori arv.*
 Uppteckningsår: Född år i

Sid 3
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Jag var ej den förstfödde ty en bröder med samme namn
 var född 1868 dag den 1868. En bröder Lars född
 d 11/12 1872 lever och bor i Skanör. En bröder Nils född d
 1877 2 1/2 dag 1910 ^{10/3} den begravd i Furu Nilsens kyrkogård.

Far ^{Anders Nilsen} var född i Simlinge den 2/2 1841 och dag i Furu Abtad
 den 11/2 1882, Mor ^{Cecilia Abtad} var född i Lilla Abtad den 26/12 1841 dag
 i Furu Abtad den 7/8 1920 båda begravde i Furu Nilsens
 kyrkogård.

Mina föräldrar

Far hinstannade i slutet af sin bondefamilj i Skanör
 och vennerhögskärader och förälderna voro främ de största
 gärdarne i orten som ^{Rusthögskär} kyrkovärder, Stockemän ^(i ämne m. m.) m. m.
 Och mycket hårda män och kvinnor hvar till släkten bland
 andre vilj jag blott onota att jag på flera håll är i släkt med
 följande högt uppsatta och värderade personer neml. Prof

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M. 9468:4

Sid 4
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:
Härad: Adress:
Socken: Berättat av: *Memoriaror.*
Uppteckningsår: Född år i

Nilsson Ehle, Hedersdoktor Thronblad Storkholm
Medlem i Friheten Hedda Andersson den andra brinslige
läkare ^{som examineras} i Sverige dotter av den kända Longakrinna fru
Andersson i Malmö m. f. storheter.

Gemföri vida^{re} min stora släkt utbredning om min fö-
fäder och der ar varande släktingar som på flera grenar
börja med fäddor på 1500-talet.

Jag skall lemna hela både fars och mors släkt utred-
ningar till Folkminnes arkivet i Lund. Inga enda
har dålig härstamning många mycket driftiga, blott
en har jag funnit som varit åtalad nemligen Mårten
Jacobsen x 1600-^{talet}. Han åtalades i vammhögskärade för
lägersmål sen han var äktlig med sin piga de båda möte
böte till präst och kyrka somat ^{anta}uppenbar skrift. En annan

Skriv endast på denna sida!

gång var han åtalad för två stuter som bort kommit vilka han motagit på bete å fältsmarkarna vilka bortsprungit. Det var ju ej något vidare stort brott, jag kan verkligen var stolt över mina förfäder..

Bland de kända förfäderna hade flera efter sinnet värdefulla väpnader av vilka jag har flera stycken på Trällevrags museum däribland ett 9 alnar långt häfte Tacke vädd av Bodfjersdotter i Åkarp 1802 det är färdiggraverad av fröken Fjellström för hennes finna krusligt boks andra band.

Morsförfäder se släkt anteckningarna står viel intressant. Hon var född i Lilla Skottad den 26/12 1841 dotter av älskan ^{Karlsson} ~~Karlsson~~ ^{Wendemann} ~~Wendemann~~ Olof ^{Karlsson} ~~Karlsson~~ och Matha ^{Karlsson} ~~Karlsson~~ dotter. Jenson mor har jag härstamning av den förnämde Skånska Bååth släkten i led från ^{Nilsen} ~~Nilsen~~ ^{Baadh} ~~Baadh~~ Baadh som var född på 1300-talet och var lands domare i Lund 1403-28. I den Skånska Bååthsläkten står om Jons Trulsen Bååth att släkten ej kommer följans vidare

men den har levat kvar både i Sjörsjö och Lilla Åhtads
allt intill denna dag. Trät Olofsson Bååth son av Olof Peder
som Bååth ^(within name) ~~han~~ var rusthållare och kyrkobovänd och brukade
den största gård i Åhtads pastorat + den 9/9 1688 och
är den första som död antecknats i Västra Åhtads kyrkoboks
var min stamfader i fjärde led. Hans namn Olof upp be-
lades åter av Jöns Trulsson. Bååth varson hette Ola (Olof)
Jönsson fadern Jöns Trulsson Bååth lade bort släktnamnet
1731 för att jämsse sig som frimänare ända andra bönderna
läga. Olof Pedersson namn Olof har levat kvar på jag
också som att hette Olof.

Vidare nämna släktingar på mors sida Anteckningen M. Vi-
ket, sr. Leijde i Lund m. fl.

Bland mors förfäder kan jag också nämna den rika be-
färdade över. Börjinge och Lindholms ^{1648-54-talen} ~~här~~ Tom-
mitz Nielsen bonde på Elberjögården och hans
söner välaktade Befälningssmannen Torul Ras-
musen i ^{+ 1719} Sjörsjö Svedala som brukade hela nyl Sjörsjö

Olsten som ^{gär} bekäⁿ är släkt med på Gersfjeld. # an är primära

July 1943 *Merichthys merulatus* The ch of Shokkaku up to all human and the mig. w
Jay behavior not like humans as for min a for father.
Merichthys

En gång i slutet året 1876 den 1 maj skulle jag bjugi
skolan. Minstfjogen följde mig till skolan och här met
Korzen, vilken var en arm borg med lock gjord av
kalk och bundna med piletrådar av borgmakare
Magnus Frejd. I Korzen var utom maten en "kal snes
ejj" till lärarinnan Mathilda Pettersen. Korzen finnes
ännu i behåll och finnes nu på hyllan i bondstugan
bland minnesamlingar o' Trilleborgs museum.

Lärmanen nederst på nedersta bänken i skolan

1 May 1878 *Phytolacca* sp. in a stone-stemmed watercourse

hette Jons Larsson han sågs som skytte lärare och
därto skolemästare och hade flera andra skol barn från
andra socknar för att de skulle lära mer i Frus Nötki
vi voro oft. många barn i storskolan en gång voro
vi över 130 stycken, jag vill onskas att medan jag gick

i skolan

fick jag blott tre gånger bestraffning alla tre gångerna
ett lätt slag av bakvänd hand av lärarinnan på kinden
alla tre gångerna var det genom orätt beskyddning och
fel som jag ej gjort mig skyldig till. I storskolan fick
jag icke bestraffning en enda gång. Jag vill omtala en
händelse i storskolan det sist året jag gick der nemligen
1884 i november. I början av September d. 3¹/₂ samlades
här i Fru Åhtad en hel del krigare för ett större fältöf-
nover som skulle stutas vid Hårdebergs backar. Krigarna
~~låg~~ lägrade i Fru-Lilla-Åhtas Åhtad, Sjörup och Klörup
5000 man. Slaget lågs och lågs öfver natten. De tappo
^{eller kastade} de en massa kupparpatroner till sina pjutjevär var av
jag har cirka många kvar i minna samlingar. Kuppar-
patronerna ^{som} funnos av barnen de voro ladda med krut
och talj som för laddning. Vi skolpojkar hade många
av vilka vi togo bort talj för laddning och tömde ut krut-
tet varefter vi satte ett spik i patronen med huvudet
mot en sten och slag på bak ändan av patronen så

exploderade tändsetten med en skarp knack. En
många vi sutto och läste i skolan kände en kändelse
på översta skolbänken der jag satt övert och läste på
minläraror och stödde huvudet mot högra handen. Om
morgnarna vi kommo till skolan gingo vi in och satte oss
på våra platser och läste över på våra läxor. Rätt
som jag nu satt der på min plats med handen mot
kinden till höger på bänken kom det ett eldsken med
en väldig smäll upp från bänken der den fjörde satt.
Jag och vi alla i klassen ^{satt upp} och såg minst den som hade sked.
den koppa rätt upp på våra platser. Mäster var inne på
kommunalrummet både smållan kom med bly extrus
på trängt i rummet ett tullen att han då var i ett
mindre gult lynne. Vem va de som gjort så att han
det var Anders sade Per tredje man från mig. Mäster
kom drog Anders i rockragen av bänken och kastade
de hem ut ur skolan och befalde honom att springa
hem efter sin far. Anders sprang hem lyftsligt

ligt vis var fadern ej hemma. Modern omtalade för modern att han satt som de andra och läste på sin läsa och hade en pater i vänstra handen och ett spånspike i högra med vilket han satt och rörde i patermen och rätt vad det var som eldskenet och smaken vilket han ej alls hade tänkt på. Modern omtalade för mäter hur att tillgätt varefter mäter bliskades och Anders fick sätta sig på sin plats utan åga. Mäster höll i sroften ett tal för oss alla att vara försiktiga så att vi ej sprängde händer och fingrar bort.

Jag slutade skolan den 17 december 1884 samma dag ~~jag~~ slutade också mäter som skollärare i Fm Håstad efter 36 års verksamhet som skollärare avslutades. Det rita jag gjorde i skolan var att jag skrev i mitt snavts gods pappersark - vi hade nämligen inga skrivbäncker ut skrev rätt skrivning två dagar i veckan Tisdag och Torsdag rätt skrivning på stentaflor med griffel och välskrifning på omnämnde delig. papper. Måndag, onsdag och

fredag. Det sista jag skrev var följande: "Mitt hem är
så ringa det dörr är så låg". Så var det slut med
skolgången både för mätar och mig jag började storkipen. De
mätar höll sitt av skedestäl gräta de flesta, han bar t.
o. m. en förlåtelse för den ordsakt att ^{han} ofta varit försträ-
ckt så han kom i lag att straffa tag det härt. Han höll nem-
ligen flera händer i vin och slag med rättningen på fingern
ändarna och knagarne så rättningen turrade i luften
ofta tag han fatt i fingarna och spände upp handarna der
rättningen fick visa flera rapp tills han bestraffade honom
sig för att skriva "α förlåt mätar" så han höll upp
i november ^{Konfirmation} 1884 började medan jag gick i skolan vid 15-
års ålder konfirmationsundervisningen i Västra Ål-
stads prästgård för pastor N. H. J. Ahlström som var stads-
kommunis i St. Pauli Matros. Konfirmationsundervis-
ningen var 5 gånger 1884 och 28 g. 1885. Konfirmerades
i Västra Ålstads kyrka den 2 April 1885. Var prä-
steförhvir vid Ålströmden i V. Ålstad kyrka tillika med

1885 och 86 års nattvards barn för församelsprästen H. Andersson i Gyllie.

En träplogtid.
Efter det en tråkig tid för mig jag hade ju läst mig älska läsning, men som jag slutat skolan stod det mig icke till buds. Några tidningar hade man ej råd att hålla. Ennå gärd och lövare var skuldfritt gick all inkomst åt till arbetslösa och skatter. Jag fick ingenting av mynt och hade ingenting att handla för mer än de 50 ören jag kunde få för försällda där manar retho jag fick 25 öre styckat för en handl. H. Andersson skat. ^{den som skulle ges betalt, men 1/3 del för darsvaden.} Jag var ej vand vid att köpa ka ra meller och gattor och fick icke fem öre dertill under min skoltid. Så en dag kom manbror Jeppe och hit och skilde att det ej fanns någon tidning. Han sade då till mig att nu fick han hålla tidning annars här jag ingenting som som jag konfirmerats. Men varade att han hade ej råd ty all inkomst gick åt, det kan inte jelpas du får åtminstone hålla Aftonbladets halvinkoppl. Den kostar icke mer än några kr., så fick jag gå och prenumerera på den samma.

(X i Önnarp)
Anders Nilsson Storm som var här och stod för en jord-
bruket höll ibland Ystad Mehande vilken hade ett egen-
dömligt stasätt med utelåtande av hv. ark för vilka
det blott beqvades v. me fl. dylika på 1880-talet abro-
ma stafsätt i riktigt likt nuvarande.

Hushållt var på gammalt vis
Men skatte hushållt på gammalt vis som var allmänt
brukligt i den tiden, men själva brytsningen inföll i stress
derafter. Men var mycket rädd att leva över sina inkom-
ster för att sedan bli utfattig som hennes faster Gunnvill
blivit. Men och pigorna arbetade vid spinnsarkarna från kl.
fem på morgonen till 10 på kvällen från den 29 september
(måndag efter) fastlagsmåndag
till den 25 maj. Under uppställningsdagen drackes det kaffe
vid uppställningen men att det kallades gäständringar
härde jag aldrig. Så dagarna vid fastlagstiden började
bli klarare uppsatt väpna för att så våld räckor
linne räckorna skulle bli färdiga till början av maj.
Så de skulle taggas spännas ut och fastspinnas så de ej blöte
samma, för blekning. Sen linne räckor för året var.

värfde var det tid att väfva det spunna gylgarnet vartefullt
en kardats mellan julhelgdagarna ty under den tiden
fick ej något gå rent i gården som rockskjulet gjordes
ty då blevo kreaturen vunnelkanti- och sprunget
rent på sammanen. Den half gylkröckerna blifvit väf-
de skulle de till en färjare för att prästas och om det vore
kelylle eller s. k. vadmaly skulle de också stampas med
hel, half eller fjerdels stamp allt efter som det skulle
vara tjukt till.

Ännum mer slet för en mycket tid kväll kunde räckt ej
halv eller räckerna. alltså till kläder till oss tre brödra nu-
der den tid för 1885 då tjenerne såväl dr. som piger skulle
hava en halv gyllen klädning i lön.

Nu hade då ej ännu att göra än att röndestprätta fars
kläder tvätta och beröta styckerna samt låta ty kläder
deras tid oss, vilket kallades "väsma tiggid" tiggid om ti-
klär". Jag vill inte tulla mer för att den enkelhet
man uppvärd under hon lärde åt minstena mig att spe-

om jag en genom min brors gamla käring kommit att
utbetala en 18000 kr med räntor och allt för att jag skulle
pet slum med bror. Jag hade peppar på säkerhet i dyran om
hon ordnade om att en slaktare slaktade mer dyran så att jag
fick blott 1/19,000 del utdelning i konkursen.

Men höll fasthållit på gammallagsvis med mat av
gårdens avkastning. Rågen maldes på Lilla Håttastet
bemötta och riktade till s. k. "Kärla" hemma. Det
måste beakades dock som grov brö. Till ful skickades en
tunna råg till Södra Viretads möllan för käftning och
blev n 1 florsigtigt n 2 Svartmel n 3 skafter som dyran
fick. för att så extra matet måste möllare ges tillu lpi
det hem till ful att smaka på brödet. På samma vis sändes
också en tunna korn till samma mölla för grynmalning
då det blev grova gryn, fina gryn, grynsmul och korn
skafter till dyran. Korn grynna förvarades i stora kaka
flätade kypor ^{med korn och flädet} för att hålla sig under sommaren. Blåda två
äro försvunna för flera år sen men locket till den stora uted
är på låftet under ett taklåkt så jag kan undersöka.

Käppeggnen maldes på ett annat vis än Lilla Metads mällo. Se beskrivningen derom i Skriftskänd I ^{II} uppl. sid. 100 der det omfattas fullständigt. Käporna skulle mycket likna rågnen om de skulle mals i förslag i mars månad och möjligt samman knabblas med trähyllor i nypåbning se vid derom i Skrifts känd I-II uppl.

Vad maten beträffar var den på gammaldags vis lagad enkelt men kraftig. Den matlagning kryddor begagna det mest hem äddad såsom persja och annan lik, persilja, timjan, peppar, etc. och dylikt även kända kryddor. Själva beständdelen var ju i huvudsak av de i slaktade djuren svin, får, gås och höns. Man åt fem gånger dagligen. På morgnen kl 7 om vintern 6 om sommaren dafre (för frukt) lillmiddo, middo, mid aftens och kvälsmad. Därfre var till och från tofven samt grafbrö utan s. k. slippa ty det åt på tröskelbrickor av vilka jag har en del ännu på Tröskelborgs museum. Efter åt drikke på ke och grafbröskomp om utan s. k. om vintern

då det var det käre mjölks tåg det något dagligen i Lerbiland ty då
 blev det mycket gott. strickaruppsat var värme i kroppen
 om sommaren, ett sylte frukt ur syltemittels kaffet, varidoppade gröt, syltebrödet
 om vintern. På sommaren sattes mjölkefattet in på bordet
 *
 liksom till kvällen. Vi drucko av det gemmensamma fettet.
 på den tiden, nu kan man inte göra så, nu i den tiden
 gick det. Lunnemidda äts kl. 1/2 10 f.m. bestod av ett halft
 brinsglasyrke av sejtebrö i bland med pålägg av pota eller
 ost eller vid biskakten av konungsbraka. Lunnemidda fick
 blott från fast larm till mickels avtår.
 Middag äts kl. 12 bestod om vintern av ^{färs eller saltkött} Kal eller ästar med
 vinfläsk. Brännvinslaffre bestod av rökad fläsk, Rasker
 smolk av flene slaps Riksväster bestod i keps med vin
 kött. i bland gröt och mjölk vilket mest sättes på
 sommaren. Så sattes gröte fettet in på bordet med smör
 eller karningshälle i mitten. Man tog gröt med sin
 kornspäda vid var sin sida och lappade i kornhälle
 så en sked mjölk av det gemmensamma mjölkefattet
 De andra rättarna i sätter också i ett fat på bordet

men till den serverades också lertallriker till varje
person varpa de äto. Här fanns många lertallriker
på 1890-talet, men innan jag såg endst av vore de för
svamma så när som en jag har på Träskelunds museum
Alla både djupa och flata fat voro också av bränd och
glaserad lera.

~~När~~ Oftan. Om sommaren tycktes det ej om s. h. redd
mat såsom kål, ärtor och andra dylika utan de var med
dag rätter för det mätte milkgrydd eller varm grädd
kukt på korngrryn eller kaffegrryn. Lito krålling eller
blott lättkummad "södmilk" eller och vid nykalkvadsko
"kalladans" efter äto äto fläsk och brö skuret av det
stora fläske värls som låg på det flata lertatet på bordet
Medkastan äto kl. 4 e. m. serverades i lertfat såsom ägga
kaffe, äggadöna, nykukt trök, kukt färsk vit en
vinturs kukt pantaflor ^{salt} till eller fläsk med släppo
i bland blott kukt pantaflor släppo och salt. vilket
äto på lertallriker. Till kvällen med kl 8 äto mjukt

av det gemensamme fatet till gnyft bröd. Gnyft bröd
begagnades också till middagen samt ofta till middagens slut
ibland rejleslutar. En person hade särskilda knivar och
sked vilka ofta sattes upp under lifelken i en bräd kygla efter
att först have torkats på rökeflänsen ^{Man hade fått vi blottat en röke ugn med)} en bit kagesviken. Jag tycker der för att det
ett är förtärligt med kaffehandeln och druck som brukat vatten med mjölk och socker.
Efter som jag uppvuxit under så enkla förhållanden har jag
lyckligt vis ej i ungdomen fått pådrande vanor utom ty-
der ännu varit om enkelt levnadsätt. Har aldrig uppträtt
stort utom alltid gått min väg enkel och anspråks-
lös i enkel dräkt. Detta hade nog sin orsak att en gång jag
vid 16 års åldern gick till Fru Nustads by stad dit 4 karingen
på vägen norr om Smedjan. De sade då jag gick derför
"va sko du pozen ble ti." jag vände mig om och gladdes för att
fult på dem så de skändes. Orden hade säkerligen en icke
dålig inverkning på mig. Jag kunde ju då icke annu och
långt minde de 4 karingarna att jag skulle få uppleva
sådana äro betygelsen som sedan uttalas att ^{man} dömt
mig till det. Det är säkerligen ingen bonde i Skrytts

härad som uppleft sådant och blivit aktad av så många herrar
Bar. ^{Berliner samlingsbörser} Jag lämnade då jag hörde kringarnas tal att gå vidare
fram i läro vetenskapliga arbeten Romaner och sådant
historien kunde jag ej läsa ej heller galenskap litteratur
Jag hade ju redan då köpt samla några böcker. Vid konfirma-
tionen gav pastorn Ahlström oss den sjöna Herrans guds tjänst vare
jag fick att Berlins Naturlära för Sveriges Allmoges 9 uppl.
stad till salu. Berlins Naturlära var en av våra elskningsböcker
i skolan. Så snart jag samlat pengar för dopgången så
jag kunde köpa den samma köpte jag den i Trulshuset den 2 okt
ber 1885 boken har nu 8 i min boksamling som nu med
stort och smett omfattar en 4,000 exp. som innehåller ej några
vidare romaner blott vetenskapliga böcker.

Jag var under skoltiden mycket förtjust i Berlins Naturläras 8.
kapitel i symmetri om fruktträders mytth och odling med bild av
den franska soldaten som kom till tyskland med en knippe frukt-
träd och lärde tyskarne odla fruktträd. I de uppl. 6-7 som
vi hade i skolan var avbildad fruktträds ympning, som

men de finnes ej i minde uppl. Ser stad i stället hänvis-
ning Eriks Lindgrens Trädgårdsbok var det tydligt att hand-
las. Jag började då att samla pengar till att köpa den boken
och då jag fick fått i den samma var der hänvisning till Hand-
boken i Svenska Trädgårdsskitsen av E. Lindgren. H. Pihl och
Georg Lövegren så var det att samla mycket till den också?

Var jag ej i ^{der intresserad för frukt och bär} myslomman vänd vid köpte gatten var jag ej heller
var vid frukt ty trädgården var full växer och vilda träd och
"skovkål". En del vilda träd blommar pupplarna gröna och de.
Lika fick jag för mig taga bort så började det att bli frukt

Men tyckte jag om att jag köpte böcker och måste därför gör-
na den undan så att hon ej såg att jag hade flera trädgård-
böcker. Jag hade fått en skrivbordsläda med lås av morbror
Per Olsson var jag läste mer den och hade på kvävarne blott
en bok uppe i sändan och alla kläderna med teckningspapper
så vare sig mor eller bröderna trodde att jag hade blott en
Men var naturligtvis rädd att fruktmat skulle med sin frukt
syra ske magen. En gång hade hon bakt brusbröd

vi åt av denna härliga bärssoppa så att vi ville vara mer
ätskinda. Sen dess var man ej heller rädd för frukter
och fruktmat utom åt själv och så. De gamla tyska
manliga ej om bärssoppa trodde att de skulle skadas
därav. Till minnens fanns på gården ett stort päron
träd som årligen bär rikligt med goda ej sepliga päron
och i trädgården var ett äppelträd kallat bontersas ebela med
röda goda ej sepliga äpplen. Både dessa två fruktslag
var mors för tjusning. 1881 var jag uppe och fick ympar av
både två och ympade efter Berlins Naturläro. Ymparna
växte och äppelträdet bar 1888 sin första gång tre vackra
äpplen men en vacker dag stulades alla tre på en gång av
en tjusningspoj vid namn Ola. Trädet är nu dött i Lilla
Ntad men växer ännu här och bär frukt. Päronymparna satta
jag i ett gammalt päronträd där de bär frukt i flera år
men nu är detta päronträd dött av ålder liksom päronträdet
i Lilla Ntad. Innan det föll hade jag likväl ympat sorten
på en rönnplanta blott för att se om det gick riktigt om-

talas i trädgårdsböckerna. Ympen växte och pig kan nu plan-
 terat det utan om trädgårdens västra sida där det brår rikligt med
 godo päron. ^{Befolkningens sådla för frukt växer på andra grundstämmer.} De gamla sade att det var i lag förbrudet ^{på de}
 jag minns särskilt en som hette Hans Per Sörensen som myg-
 ket strängt frimhåll att det var lagbrutt att ympa frukt-
 träd i andra lagsträd ty om en skavandes brinnas åt av
 frukt växer på ett sådant träd fick barnet ett svårt
 lyda så att det vuxet bodade med djur men med hästen
 eller och vin, Brinner med hundar och bagnar ^{ut tjuren} på de gamla.
 De till och med onatalade att en pig födde ett barn
 en flicka till vilken en ung tjur voro fader rätt som en
 flicka sett och värde gav hon sig till att bolla som en tjur.
 De talade också om pigor som gav sig till att ropa på hjälpe
 då de sammanhängde med en kamakund. Vid ett tillfälle
 berättas det ändas ett ljus på Altaret i kyrkan när en
 vis pigor som i kyrkan. Pigen togs av prästen i förhåll
 varför det så gjordes hon erkände då att en dräng ville ha
 fatt henne när vid hon nekade. De svarade drängen nekade

Och!

Övertrö

då måste jag taga in b.o. För än du skall göra så stor synd
 skall du få lov och därför Tändes ljuset för henne. Detta
 troddes av det gamla som berättat det samma fullt och
 fast. och blev stället så jag ej ville tro deras berättelser
 vilka jag hört vid skilda tillfällen av olika personer, man
 finner här av hur inkränt folkuppfattningen var i
 äldre tider. Det är ej heller att undra på om man läser
 Lunds stifts Herdeminne där själva biskopen ifrågasätter
 förbud att ha manliga hövar att vaktat prästerna
 på fäladsmarkerna. Så biskopparna lärde sålunda
 är det ej heller att undra på att menigheten blev lika
 dom. Det samma gäller Biskoppar och prästernas lärar
 att ^{icke} äta kött ty de voro djävelens djur som hade sprun-
 get mellan fäddarna och bränt hästarna på inastiden av fä-
 derna där vi se en horn skarpa. De gamla hade ju drigen
 räddat att äta som det till gravens drag av en häst. ^{senare i 1800-talet i Lunds Herdeminne sid. 925 i H. uppg.} Enast
 skapet predikande ju i äldre tider också mot ätande
 av kött och man skulle rent icke velat taga

befattning med hästköt och han har gifvit mig sam-
ma ättel så att jag omöjligt skulle med vetenskap kun-
na äta deras skinn jag blivit utom vetenskap bjuden och
ätit deras, man hade de sagt det sen så hade jag såhus
lignat kräkt liksom veterinär L. ^{gästen givde} ~~den~~ bjöd mig gästen
på hästköt och bak efter mitt skinn var de två
gråa katt.

När jag emotagit gårdens rotkugg jag de flesta vilddräden
och träds jorden för att utrota all den många skovkälan vil-
ket också lyckades. Trägen iorden eller havn som han kallade
lades var inbägnad med grästens die vilka man väntar och
nordan till mäta taga till ett underligt till väglagning
sen betodlingarna kommit tillstånd kunde gästen skaffas
på annat vis. jag ämnade utvinna trägårdens rätt myg
köt i norr, men när vannade mig lyckligtvis sågande men
du en ung kan du nog hålla den som man då du litar äldre
kan du ej. jag har nu fått samma uppsat och lyckligt
vis utvidgade jag den blott vid östra ändan en 4 meter ty den

ACC. N:R. M. 9468:26.

Sid 26
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

var mycket god. Köpte en del fruktträd på Åker och plan-
terade liksom en hel del olika sorters barrträd och andra
växter vilka alla vuxit väl ett barrträd Abies Nordmann
i ana har vuxit och var nu i efterskott när jag reut bygg ditom
nu en 20 m. högt och 40 cm tjock vid roten Axel Andersson
vill ha en rund avskärning till ^{Torsholmen} ~~Museum~~. En hel del
växter bytte jag mig till av gamle Rosendahl i Smålg som
förut varit trädgårdsmästare hos Beron Volken på Jordberga *
Jag har också bytt mig till en del av hans trädgårdsväxter
Han sade honom i hus att det är Christoffersson som får dem
av mig och ingen annan. Han fick numriga trädplanter
av mig i bytte så han ej enka att själv uppdraga sådana
En hel del av de rara växterna jag senast har fått
deri bland frilands Asclep, Katmir m. fl. och i
år var det ut som minna rodo-dendron också fruset
bort liksom en 20 m hög Cupressus laricina som jag
på 1890-talet fick av Rosendahl. Nu på över 40 år
har det planterade vuxit så att jag behöver hugga ner

* Nu Rosendahl fick jag också hans pepparskriv bokmärke ^{av anta} ~~och~~ ^{och} en gammal lapp som varit Beron Volken på Jordberga
kniven.

igen. När lyckades jag få frilandesfuskior vilka
över vintre i jorden med lite jord över sig. Ett år var t. o. m.
det grenar fallt friska och växta på vintern jag minns g. m.
vilket år det var. Dessa frilandesfuskior har jag förment
och bytt mig till försäker gamla nyget och andra saker.
Min hantel var ut i den 6/4 42 som om den skulle varit bort
frusen möjligtvis att den åter kommer från rötter.
Min fikentrad på frilandes var armtygta men frukt till
rötter 1940 liksom de armensiska björnbären. Rikta
kastanj' ifrånade jag mycket för att få min frukt g. m.
om över närm. En dag på slutet av 1800-talet kom jag
en kvart in i frukthandlande Grönberg ägar i Tralle
berg han hade nyligen fått en sändning från Södra
Europa. Jag köpte några enkeltatifierade som äfr
vintur de växt och bero mogna frukt vid 17 års
ålder men 1940 årskalla rötter frösom en bort liksom
min villingstoria Gigantos världens bästa tröslag. Jämför
en del andra rötter t. ex. Lonizera Nitida Jernmot utvärskade

Sid 28
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Acuba japonica
 under lätt täckning men *Evonymus japonica*,
 som var i 1942 inskrivet i det storskalade trädet som flera andra av stadsbiblioteket med, valde att
 en närliggande som närliggande vinterhårdig, flera av dagstent.
 7' Lindholmsborgarna vägar numera i akterne näro stora
 gamla paraplybogar. Men emtalade att de låg som var flick-
 stads de innerst utna av bakskegar. Men sade vidare att
 de vore lika stora de som var flickstom när hon var i 70
 års åldern. Jag må säga att för mig ser de ut att ha varit
 lika stora de jag gick i skolan som de nu tycks mig. Men
 gamla de är som jag ej inträde utan genom årsrings be-
 ring. Omkring 1910 fälldes ett sådant träd jag räknade 180 års
 ringar i stycken vissa år hade trädet bildat stora årsrings under
 en följd ^{av} år efter under en följd mindre årsrings så att
 stora årsrings. Detta bevisar att trädet de låg under en
 del år bildat tätare årsrings stätt i tätskog som avverkades
 de låg det sen efter bildat yfirigare årsrings för att åter under
 omringatående betrysk av ny uppväxtskog bildat stora
 årsrings för att åter de låg som att de låg i åkerna åter
 varit kraftigare. Jag hade mycket stort intresse för detta

trädet slög dött,
skatt från reben
En flöt på 7 m högt
valnötssträd såg ut
att skina i löv
Nu man har 1943
Såg det skatt uppe
i toppen. Set
såg nu nära det
skäpta lev omble
valnötssträd i
skans.

rara botaniska naturmärkvärdigheter och tänkte ju
föröka dem för att få en sådan raritet i trädgården. Alla som jag
talat med derom på orten hade emellertid att det utsåts många
der av åttan efter dessa bokar, men det hade aldrig blivit
många planter med hängande grenar. På 1899 på en afton
gick jag upp till Gillestrugubacken, men hade ju inte cykel
i den tiden, för att besöka dessa nyutslagna värmärk-
värdigheter. Rätt som jag går ut med en gräsväg blev
jag varse ett bokträd som ^{växte} ~~stod~~ mig upp mitt på brädet med
i marken krypande grenar. Det var tydligen en ferdplan-
te bevisade mig sålunda kunde fortplantas i kott genom åttan
Jag undersökte dess grenar och fann att fem stycken bildat
svaga rötter der de låg och kröp på marken, lod stam och
jord på grenarna som jag skar dem lösa från stammen. Gick
dit och såg om den under sommaren de växte alla fem således
hade de bildat bättre rot-system. Den 10 oktober samma
år köpte jag dem av skogsvaktare Nils Olsson samt
en två meter hög bok och planterade dem i ett ny anlagd

ACC. NR. M. 9468:30.

ishelgonets (-ns)

Sid. 30
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

lykthus i trögårdsv. En stark frost inföll ishelgonets dagar den
10 maj 1900 som tog död på de 4 mm som en växt. Den stod
mitt i ljust huset vid sidan stad den andra 2 m. höga bakom
fred efter böjde jag ner den höga bakom och skblaterade
(avrygade) den samman. Sen de stått tre år för att växa ihop skär jag
den avrygade grenen och upprättade den långa bakom. nu hade
jag verkligen lyckats för äro. Skärs förnämsta växt varit
och är den enda i Sverige som gjort lyckad för rik skred.
Nu växa både bredvid varandra i lykt huset och äro gemte
stora samt samman växta på nytt uppe i kronan. ^{Min mynnings utom}
men från 1942 och är nu 1943 ^{beryllas min} ^{skärs växt} ^{efter som jag avrygat den} ^{skärs bakom grenen}
Samma annan dag Prings gick jag bort och bekräftade de andra
gärde hängbokarna och finner under ^{en} den en två-årig frö
planta som låg och kröp ut åt marken de andra växta varit
upp. grävar med kniven upp denna krypande frö plantan
tagar den med hem och planteras i trögården. Den växer
också och visar en något år duktig hängande form och är nu
en vacker paraplybok. Just av denna paraplybok har
jag tagit den avlägsare planta som jag planterade

x Mamertus 1/5
Pantseretius 12/5
Pantseretius 10/5
= "ishelgonen"
[se. Handv. d. d.
P. 6, II r. 741: "Gis-
helige."]
jmf. "Jämnallerna"
E. L.

vid trädgårdsmuseet på det i närheten av den 31 maj
1933. Dessa skånska paraplybuckor har ett
helt annat växt sätt än de vanliga frukt bärande skånska
buckor i parken vilka växa rätt upp med mer hängande
grenar. Dessa parkhängbuckor är från Erfurst skog en
i Tyngö och är verkligen också mycket fina. Skånska
paraplybuckor växa liksom uppränt paraply med
stora mörkgröna ^{av} gröna blad. Den vanliga skånska
buckan har ljusare gröna blad som i allmänhet blott är 8 ner-
viga. Jag omtalade om dessa hängande paraplybuckor
för skriftl. F. Ulriksson Almqvist. Han berättar om en be-
skrivning av dessa i en färd av avlägsna växt så det
kunde framgå hur grenarna växte. Jag skrev en artikel
som infördes i Skånska Trädgårdssällskapet 1903. Blev
derigenom också den första som det står i Färd avlägsna
beskrivning om vaxelbuckor i sammanhang och skånska
buckor således den första i Sverige som såväl för iakt som
beskrivet detta naturhistoriska värdet.

Prof. Gunnar Andersson och min artikel i Skånska Fräjs-
föreningen och omtalade det för Prof. Gunnar Schotte vid
Språgs institutet. Han reste för in Stockholm men och fotogra-
ferade dem samt beskrev dem i Skånska vändoföreningens tid-
skrift 1906. Jag var i Stockholm 1908 och träffade en
herre på gatan då jag gick mot Språgs institutet han hörde
att jag var skånska och frågade om det inte var Olaf Christof-
fersen ^{vi hade förväntat att han skulle komma} Vi följdes dit där han visade mig en hel del och gav
mig sin beskrivning om bevarne gerde en hel del andra
båcker deribland också om västmaniterna.

Nå 1908 en vacker sommar dag kom det med gästgiffare skift
från Svedala en dansk herre och ville tala med mig. Det
var Prof. A. Öpperman vid ^{Det Försigtige Forspysningen i Det Nordiska Huset} Skovsredningshagens i Själland
han hade läst Prof. Gunnar Skottes beskrivning om para-
flybokenne. och berättade om spåls om vranse bøger i spållland
och skåne. Vi voro ute och körde i gästgiffare skotts häde
dena dag och senare det var jo innan lillstens tiden var.
Jag var ute och rittade han alla vilde hing bekar i naturen.

7 december 1908 udkom hans 256 sider store boks om "Vrange
Bøge i det Nordøstlige Sjælland" hvilken Prof. Oppermann
streskede mig med følgende dedikation "Hr Olof Christoffersen
Kirkeværge i Fru Hsted med største tak for Forfatteren. 7 decbr
av den 4 Dec. 1908 skriver han blandt andet "Endelig är jeg færdig med
min Vrange Bøge, og i det jeg hermed sender Dem Resultatets be-
der jeg Dem modtage en hjertelig Tak saavæl for alt hvad De har
gjort for mig, som for venlige og godt fri modtagelse: Fru Hsted. Skånes
Kærlighedsbøger er omtalt Side 193-198. Deres avbejdring

A Oppermann.

Indførelse af skildrede i bogen av mine sønner og sønner av såvel
den første frøplanten som af efterfølgende med avrykning.

For afslutning skriver prof Oppermann meget fornæmt om mig
blandt andet "Som vi ser, har Egnens Landmænd (Skåner), der
"lever mere i og med Naturen end nogen anden Landmand
Kommuneklasse" vil meget interessere for at bevare Hønge
bøgerne. Hjælp i denne Hensende står dog Olof Christof-
fersen, der er Kirkeværge i Fru Hsted Sogn syd for Svendborg

en mærkelig Mand som synes med samme Vær at samle paa
Oldsager, Mynter og Hængsler. I Hans smukke Have findes ikke
blot Bøge, men ogsaa Hængsler af Rølgren, Thujæ, Akacia,
Birk, Zyg., Arum, Bladbøg, Hylde, Seljæp, Vedbend og
Narv. medens Pyramid-Elme staar i Rækker foran Gaarden
ligesom ved den gamle Aftads Birkke. "Tyskeren er en del
af disse rariteter nu lidt "Her Christoffersen er ikke blot en flittig
Samlere og en kyndig Tægtager af Egens Hængsler; han
også opstiller en Række højt interessante Forsøg med de gamle
Træform". Så berøver han selvfølgelig kun sig selv og oven i
omkostningerne kun sig selv og tilværelsen til planterne som er
muntre med en regning samt at bidden både planterne
hvor de saar et 1908 årstimmer.

På et andet stilk "men det er f. Eks. mærkeligt at ingen
paa Jægerspris har plantet en Hængsler i Skovridergaardens
Have; Skovrider Landmand har vist stjerne i
for Berørelsen af disse Natursmærkværdigheder end den
Førstemand."

På sid 391 skriver Prof. Oppermann: "Om Mulighed. er vel
endog nærliggende, at Production af danske Hengebæge
kan give en nærværdig indtægt. De væggede Former
vil virke meget dekorativt paa Parkernes Græsplader,
og Bluf Økristtufferstems Fortøj med Opstamning og afstry-
ning, hvorledes man kan frembringe Træer, der egner sig
ypperligt til Plantning paa Gravsteder eller Læsthus, paa
dette hele Omraade maa vi foretrække Bogen for Hengesk, ^{der}
der groves sent og taber Bladene tidligt, mellem Læsthus og
og Læsthus for ark 140 Dage, for Bogen 167 Dage, "
Jeg havde således fået min største ~~eng~~ ønske opfyldt gennem
at have lykkes for ikke desto mindre naturmæssig^hhed såsom
den første i Norden som både for ikke nok beskrevet de samme.
Inde havde jeg altså dog begyndt dermed at det skulle oppla-
tes så stærkt at såvel de lærde de danske venskabs
mænd som endnu mere av de danske vilket kommit mig
til det. Anon er ikke kærmedslut jeg har blevet anmodet at
lemme eksemplarer til følgende:

Prof. Oppermann förutskade att 1909 skulle det bli ett riktigt
ollon år ty det blev det vart fjärde år och det varo intressant om
jag kunde skaffa honom en eller två liter ollon av hängbakens.
Jag fick ^{fr}högvarstare Nils Olsson att placera Ollon till honom. Jag plöc
kade själv också en del som jag stratificerade över vintern på
Lövåsjösmannastock ^{vid} utställdes vintern 1910. Det blev en hel del
planter vid en 40 % visade hängande karakter. Således kunde
jag också lyckats att uppdra hängande planter efter egen sådd.
Att de gamla som varit för mig att de aldrig fått persplybo.
Men efter ollon har tydligen ej giftigt akt på formen ty medan
fröplanten är nog visen den mindre hängande karakter.

År 1915 blev jag inbjuden på middag på Frups slott. Som bord
salam hade jag friherrinna Cedersjöld f. de Skåderupstam
Ellen Hartman som jag för mycket högt omfattas vid

Teatern i Storkholm. Samtidigt var Prof. Fabia Nor-
lind med fru. Prostern Cavalen vid Storkholmsträsket m. fl.
Friherrinnan Coyet önskade om jag kunde skaffa henne en pers-
plybok. Sits önskade hon en ~~frö~~ kronprinsessan Margaretha

Wahnen bräänd vid Sapiens. Jag komna både sedan fick jag
ett tack från H. ~~Wahnen~~ Kungl. Högst Kronprinsen skänkt
av hofmansskalken. Senare en gång jag var på Torup in-
skade friherren von Coget om jag kunde skaffe henne en
vildväxande kastan från en ättling i Skytteländ. Jag fick
en från Lundhög (Skene) Gyttelund.

När jag 1908 var i Stockholm träffade och var hos prof. W. Wet-
terrock omkade han också <sup>från Bergsmåls-
trädgården</sup> en vildväxande hängbo som jag
lämnade honom på värtin. Jag var åter i Stockholm 1933 hos
den varande prof. men han kunde inte ge mig någon bok och den var
När jag var hos prof. W. Wetterrock skänkte han mig en del
av sina böcker med *Lebeldatum* bland andra *Linnaea Borealis* en
en formig ört. Sen dess skänkte han mig så långt han kunde sina
ett gifna böcker jag var mycket beredd av honom om vad jag
hjälpte honom med att insända vilda växter härifrån.

Sen bokplantorna av 1909 års odling visade sin hängande form
önskade många att få ett exemplar. Fröken Kockum på Rönne-
vass skänkta jag Lindholm vill gärna ha ett exemplar till Rönne-
vass.

parken där exp. utbildar en väcker paraplyliknande
växtplanta. En morbror Lars Svensson Kullödals jords Fjör-
dingstuf vill ha ett exp. den väcker nu övert på
den nya ättstegen och beider en övermanshög käng bak.
Oftas tre folkhögskolefriständare önskar också exp.
som de fångar men i Skurups folkhögskola är den död på
vilan och Ätro Grevie väcker de i synnerhet en exp
mycket ståtligt i gräsplanen i Ätro Grevie.

Stadsfrögärsmästare Axel Andersson önskar exp. till
Treriksborgs stadspark som de fångar omkring 1915 det växer
nu på gräsplanen söder om musikpaviljongen med en
utbredd stäl & en bred krona. På grund av att barnen
har lekplats på gräsplanen i fråga planteras de av alla
skolor som de komma på väcker plantan g. ner till jorden
med sina grenar som vid Ätro Grevie folkhögskola.
Vid invigningen av Treriksborgsmuseet planteras på
den 31/11 1933 ett exp. Ätro om museet som nu växer där
stadens arkitekten att beider en paraplyliknande växt.

En Juledag 1917 inkade Redtén Baldeman Rydén och Dr.
Hugo Gramvik att göra den sändelsen för att bestå de vildväxande
paraplybakterer. Gillis gruve ären. varvid vi voro ute och
besåg dem. Dr. Gramvik fäste sig de särskilt vid de här-
gande bakterernas stora mörkgrönblad vilka i allmänhet
hade 9 nervor den vanliga bakken blott 8 nervor blott.
Gillis gruve ären ^{Experiment med ären en vildväxande växt i Sverige} har dessutom en tillväxt riktning som inte
finns vildväxande någon annanstans i Sverige nämligen
Näver Lönn Åker Campdstris. Att växtens växt skedd för
ut och beskrivna av Lilje hade vetenskapsmän redde på
i Lund men om den ännu leude kvar eller den verkligen
hade bildat något skogsbestånd hade de ej redde på
och vid besök hade de ej funnit några exp. På vintern
1905 erhöll jag brev från Kapten G. Pählman med förfrö-
gan om jag kände till om att den ännu fanns vildväxande
Jag svarade att jag inte var den ännu växt nämligen lik
som en vanlig pilhäck vid Södra Lindskottens västra
gräns "die" mot (troligen) Haggars åker, och att jag l. o. m.

hade väscande esch. kunnat i min trädgård. Den 9 juni
1905 några dagar efter att Norge slagit sig fria från Sverige
kommo Prof. S. Munkbäck och Kapten Georg Pålman
på morgontåget från Lund till Åstads järnvägsstation
der jag hämtade dem med häst och vagn. Besåg först
de planter jag hade väscande i trädgården av skånska
och naverlövine. Sen börde vi till skogen och såg för
skånska bokarne och naverlövbeståndet der det växte alldeles
vilt på en sten och fördratt tydligen som en vilt
rest efter det vilda väscande skog beståndet. De vika
om jag kunde tag. säkert reda på när och hur det växt
på platsen. Jag var bekant med en gammal man som
särskilt intresserat sig för att arbeta i trä såsom snickare och
dessutom försikt uppträda kapten av vild kaptenens kammare. Result
tet emtalas i Kapten G. Pålman beskrivning om naver
lövine i Skånska botaniska ^{notiser} tidsskrift år 19 sid.
^{Experiment med naverlövine}
År 1897 den 31 juli var jag i Botaniska trädgården i Köpen.
hagen och så en näckros som jag särskild fått mig vid

Den lilla *Nymphaea Malinacea* var *chromatella*. Något
är derför såg jag i Christiaan Lenns Erfurt Bot. lag att de sålde
en näckros med samma namn. Jag skrev efter den och planterade
den i samma pot. fritt land hade jag också att *Lythamn* förde
den såsom kallhusplanta och att den också hette *f. fol. mar-*
morat. Den växte emellertid och trivedes samt bär sig delat
Jag hemmade 1904 ett exp. till Lunds Botaniska Trädgård
der den planterades vid västra sidan i dammen norr om väst-
husströmmen mitt för sumptuppsjön der den ännu växte 1902
~~och~~ några år senare dog den liksom mitt exp. möjligtvis av
fräst. Den 25 Sept. 1904 fick jag ett brev från Prof.
Dr. Murbach sålydande "För den välvilja. Vi visat Lunds
Botaniska Trädgård genom att till den samma öfverlämnat
ett lifvande exemplar af *Nymphaea Malinacea* var. *Chro-*
matella f. fol. marmorat ber jag att ö. trädgårdens väg-
nar få utstå ett hjertligt tack.
Dess historia är något egendomlig som ovann. berättats såg
jag 1899 en mycket fint okänd näckros i Kopenhagens Botani-

Trägård. Senare såg jag ju i Efurts katalogen att den
var tillräde för 3 mark. Jag läste så dålig tyska att jag ej
obs att de kallade den för kallhusplanta och att det
var ett ännu finare exp än jag ~~hittade~~ i Köpenhamns. Som ovan
nämnts lyckades det på kallgård i Tyskland. Kunde något av
den efter plantan såsom förbundsplanta. En dag jag repte till
Lund tog ej en nätkrossplanta med mig och skänkte den
direktiv Christensen. En dag senare hade de fått en plant
från Köpenhamns Botaniska Trägård, ~~den~~ plantans
och ettikerats vid sidan om. Dagen där efter kom prof.
Dr. Munkberg och skulle se om sin nyarriserad från Köpen-
hamns och blev stundligen förvånad då han såg en växa
vid sidan om med ännu finare namn och sade om det
kunde vara någon verklighet att de hade kommit få ett
sådant arriserat exp. af en bonde ty det visade ju ^{enligt G. G.} nämligen att
~~det~~ Prof. tillkallade genast direktören som sade vem jag
var ty prof kände mig ej förut. Vilket naturligtvis
att jag fick vordande tacksamhetsbrev.

jag blir arkeolog intresserad och samlare.
 Hur det blev mig att jag blev intresserad för arkeologiska sam-
 lingen. Så jag 1878 flyttades i Storkolan erhöi jag i stor-
 kolans bokor bland dem fanns också J. Bäckmans Svensk
 historia. I slutet av boken fanns några plancher med forn-
 saker och fornminnen, vilka jag begrems med stort inter-
 se. När jag en dag visade dem boken sade hon att de
 hennes far upp odlade Lilla Nilsens knattmarker kulle.
 De flera dylika och hennes bror Hans hittade en sådan
 kalk som en av figurornas bild utvisade, Han fick av en
 vandringsman (tygare) tygningen Cronberg från Fugle Steg
 3 kr för den kalken. Det dröjde likväl ända ^{til} 1880-talet
 innan jag bröjde på riktigt intresse för fornsaker. Redan
 långt förr tror det var 1878 fann jag en sländtrissa
 med nästan på överridan och på ^{hantlar} hantlar
 på gardens ägren tydligt om gården vilken var den förste
 fornsak jag haft och har den ännu på Trellboms museum
 där den kan ses i sländsamlingen. När jag fann den
 förstod jag inte alls att det var en fornsak men tyckte att
 den var en liten med ett hål i mitten såg märkvärdig ut. Jag tog
 några rena på den samma och satte den på ett spik

bak kammars dörrar över kaskel engnell. Sländan hängde
länge på spikst och när närm kom visade jag såväl denna
som en mycket tung (gult) herjormsten som jag funnit i en gräp
vid nygräpning norr om trädgården och dito en förstensad
vacker musbla som jag sommaren 1876 funnit i nordvästra hör-
net av egen dörr, men ingen fanns som kunde säga mig
vad sländan var för en sak liksom de andra två stenarna
Så en vacker dag var sländan försvunnen av spikst där
den satt i ärris en pige hade kastat den över så den följ-
de med "fejelsen" ut i trädgården där jag fann den åter en
ett år eller två jag satte den åter på spikst men den försvann
åter på samma vis. jag fann den åter. Som synes var det inte
riktigt rätt N. vingvist skrivit i förordet till Skogshärdels III uppl.
Men låg jag den i minna gummor där den låg den väl en 10
tal år innan jag genom bäsring lärde mig förstå vad det
var. Något år senare än jag funnit omnämde stenslände
gick jag om värme och plöskade sten på samma plats
som jag funnit sländan en sten liksom en dödja av

en gråstenart snett avbruten vid käft. Jag tog naturligtvis nogga vaka på olusamma och gjorde den såkert husstenkindan, men begrep ej alls vad det varit för en sak och ingen som jag visade den för kunde säga mig det samma. Det fick vara till jag frågade här mig det till, denna halva stenkammare är nu på Lunds Historiska Museum. Den var 7 cm l. 5 cm br $3\frac{1}{2}$ tjock i bottenkäft finnes flera av satser. Den var ej kantig utan rundad. Bihågen in/vis här efter den första försaken jag såg från vintern var i skolan. Jag minns det såväl, var ägg delen af en blå flintysca 5 cm lång som en skalkammare, Hans Pers. Per i somme sammet och hade med sig i skolan för att visa olusamma. Jag ville förvärpa den men det fanns ingen möjlighet. Vi begrep att detta var ett stenålders verktyg. Men jag hade ingen anning att jag då själv hade två försaker i min äga. Sen stod det stilla med fornfyndamting ända till 1892 då jag fick av två arbetare som skulle dräna ut två löngraver för mor som ännu ägde gården fast det var jag som ifrågasatte för

ett dike rymde. Då dikningen näst den närmaste konfyr-
samm de ett färdigt rethorn i den part glasi och gyllt järn
lito derifrån också en ^{liten} elvskalle. Jag fick och tog vilkare
på båda delarna, rethornet har jag lemnat till Lunds Histo-
risk Museum. Skallen låg här i flera år och då en del per-
soner skrattade åt mig för att jag tog vara på en sådan gam-
mal djurskalle lät jag den tillslut försvinna. Nu då jag omtalade
det för Dr. Bertrius vid Söologiska museet vill han komma
ner och hjälpa till att på vinden upprätta den samma, men det
tycker alltså inte till något tyg den är för alltid försvunnen förskott
nu. Jag frågade då diknings arbetarna om de inte hade
några fornsaker. Jo de hade ~~en~~ var den en, Kristian Mör-
tensson en blå flintmejset 16 cm h. 6 cm br. ägg 3 cm bred
i nacken slipad, men skadad i äggens färm o'n: 1 Fria Al-
stad. Anders Christensson hade en hams af vitgrå flinta
12 cm lång, som han funnit på landsvägsstriden i Fria Al-
stad tydligen dextappad av någön. Jag fick den både
med det samma och frågade vad de skulle göra. Jo de

ville have en klippe "rubers" var och ej jä, det re-
nare ville jag ej hafva factän de fick ju det också.

En 1897⁵⁸ En söndag observerade jag att i trädgårdens stendi-
et (vid porten i sydvestra hörnet) låg en flintstycke inki-
lad bland stenarna den var 15 cm lång 9 cm bred i äggan
och 5 cm ^{bred} i nacken för öfrigt mycket groft till-
huggn. Över detta fynd blev jag mycket glad. Hätte dess-
utom förut funnit några saker o' egen makt.

En juli dag 1898 kommar Anders Christensson till mig.
Jag minns det såväl det var en söndagsmorgon. Han höll
och säger att han har något till mig om vilken stö-
mens lasso' upp en fisk som något som är mycket väl
inriktad i papper. Som man nu börjar att upprätta
som först fram en mycket vacker rödaktig flint-
dolk 19 cm l. och bladet 4 cm l. addes det samt en
rödgul flint mejsel 12 cm l både hade man funnit
litt (1 m.) från varandra vid dikring på Båscaps
prästgårdens ägar. Han ville have 3 kr för dem som han

gemäst fick. För dessa forn-saker har jag mycket
glad-jag började nu att få fina forn-saker. Träskitt mig
såldes jag flint-messiska i Mahad och skilde därmed ett
votiv-fynd vilket jag ej då förintad. Dalken har gått med
min samling till L. N. H. 14.

Just vid denna tid började bönderna att hänsa sina gamla
s. k. n 13 järnplagar med koppel ut^{om} jord och anskaffa ny-
modigare s. k. Amerikanska plagar Victoria och Oliver
plagar helt av järn med försläpplare julköde gingo liksom djup
långs kala faran. Dessa plagar gingo 1 a 2 tun djupare
i jorden än n 13 svängplagar. På samma gång de gån-
go djupare och finnare i jorden vräkte de upp jord som
aldrig förr varit av plagar upptagna. Med denna nya
upptagso jorden följde ofta forn-saker så att nu blev
det mycket gott om forn-saks-fynd. Min forn-samling
började då att växa dels genom köp dels genom egna
fynda" egen mark. De bästa affärerna gjordes jag
dock som jag blev känd för minna växt-samlingar

sen jag började med att frivåka dem. Zimnerket var
frilandsförening och cyppres samt thyrer och pelantare be-
gär. Folket kom då och ville köpa väster av mig för de
kunde de gilla för men helst mot bytte av forn saker och
gamla mynt. Nu började folk att leta i sinna zimner
efter både silanna och om väsar och hästar sommo att
fler till mig som var så däre att ville gifva fina dyk-
er. väster för sådant skräp. Vad jag ej kunde få för vä-
ster köpte jag naturligtvis för kontanta medel. Det aldrig
rikligt och vänderfullaste köpför gjorde, var när jag för
50 kr. köpte skollärare Olssons forn samling i Hålsinge.
Jag krände ej alls till forn sakens värde då och då jag betald
en 10 kr på hand tag "märta" och lyste ner den med det
samma för att jag ej skulle ångra mig på afärd. Som jag
var på cykel kunde jag på ej taga denna stora samling med
mig utan måste köra dit ned häst och vagn, därför betala
de jag 10 kr i hand pengar. Stare efter köpte jag dit och
betalade de resterande 40 kr. och hemtade denna värde

fornsamling varan prof. Oscar Montelius vänderade
en enda bronssak en pålitad till 100 kr. av bildad i hem plats
stämning vår forntid sig. 825 a. b. 5 samlingarna bestod av
82 sten ålders redskap der av ett av bildad i Fornvänner
1909 sig 28. fyra brons ålders verktyg 3 järn ålders yxor.
några färdiga ^{bronskint} sig (och en hem samt några andra stenas
och ett guldfingert lejon hufvud som tillkint en oliv i Hatt-
stons gamla ~~stena~~ Pyssla. Inet efter köpta sig också en
lärare Olm gamla mynt och en brons hjortask som ställ i
Hattstons Pyssla för 10 kr. Prof. Otto Rydbeck ville antligen
hava ^{den} ^{den} med hem som förväntade sig L. U. H. M. Hjortstam dit
och betaldade den med 75 kr. i det första köpet fick jag också
tvänne gamla silverknappar som jag lät göra till hantverksbros-
spar. Detta köp som skullemäktarna trodde sig lura
mig på var ett av de vändefullaste sig givet.

Detta var det första fornsaks köp sig gjorde som sig 1903
köpt och länd mig cykla. jag cyklade länge vägar
om kring och fick alla fickor fulla med fornsaker

De jag väände åter, men nu började de själva ägna bönder
na att själva inse forusakernas värde så att de begärde
så orimliga priser att det översteg betydligt dess verkliga
värde. Lästare gick det att samla forusakar bland huf-
vuden och i skogstrakterna än å söderdrott. Särskild vill
jag berättas om en cykelstur till Bökeberg och "Fjivöland"
Der var en som funnit en väcker dionit ypea, som han
velat sälja till greven på Skaraborg men han ville
ej betala fem kr för den samma ^{om en dionit} utan sade att den var för
fälskad. Finnaman blef arg och svorade att de inte
äto bröd och så kunde de ligga. Jag cykelad utbrö det
och gaf utan vidare de begärde 5 kr. den dagen fick
jag fullt cykelas med mig hem. I Stockholm vänderade de
ypen till 25 kr.
Jag samlade nu mycket ifröigt och fick i sinne långt
den största instilts samtlig som någon både före och efter
mig kan anskaffa här på orten. Jag hade ju varit
med i både den gode och billiga tiden och nu sen forusakerna
egre begära 200% ^{mer för den} står det inga möjlighet att någon ska

Hermed gör jag min samling om. Det har ju skett mig
mycket arbete och ett skapligt nit om den för den jag
ju också varit mycket beredd av vetenskapsmännena.

^{Resor till Tyckland om geologiska fynd vid Stubbekammaren.}
År 1904 den 4 juli medföljde jag Skottsboarens Skolasare för-
ering på en utfärd till Sessitt och Stubbekammaren. Vi
gingo på en ^{av kontinental} tangerare i Trelleborg, Östervätern. På kajen invist
angaren stod en hel mängd fyllda kolbogar som skulle laddas
om bord för att utveckla båttrafiken. Jag var intresserad av ett
"litte på kollen" vad ser jag då ju i en av bogarna låg ett litet
stort kolstycke med tydliga märken efter från stenkolsbrytningen
av färdiga bär eller liv från ett färdigt stenkolsbrytning Sigelare?
Jag gick bort till kaptenen och berättade fyndet och fick se om
jag fick tag i det samma. Han blev lika intresserad och gick med
mig till borgen och gav mig kolstycket med värd av tryck.
Jag var ju fridig att ge om bord och kunde ju ej medföra detta
kolstycke med mig. En kusin Otto Svensson fick det samma
av mig till förvaring med att jag var i Tyckland, nu är detta
intressanta stenkolsfynd tillika med andra som jag dels funnit

i bland köpt. Kol med tydliga västblada avtryck dels
fått lå jag besiktat Högarna och Stalbergs Polgrens bland
min. samlingar i Trelleborgs museum.

När tid kom hade ångaren ut från Trelleborgs hamn jag
och flera andra tog plats nere i ett stort rum med bänkar
rent omkring där vi sitta ganska packade. Endel baro men
jag var vakar hela tiden. Ångaren gånge rätt skarp så att
en del blevo illa mående, men jag åktade inte alla där em. I ett
annat rum såg det fruktansvärt ut då vi kommo till Tyskland.
Sedan vi berott Svanitz skulle vi resa med mindre båtar
till Stubbekammer, men det var rätt bevisligt att gå om
bord ty båterna gångeklupp och ner med en väldig fart. Där
de blevo lastade med flera personers blevo de stadigare.
Det dröjde inte länge förr än vi voro vid Stubbekam-
mern. Så snart vi kommo i land köpte jag efter minnes
rtur och fann en 15 cm i diameter mycket vacker rullsten
och ett detsamma stort stycke brida som jag tog med mig och
nu äro de också i mine samlingar på Trelleborgs museum.

Sedan vi klättrat upp för prästbacken vilket var rätt
så svårt ty återigen hade under tidens lopp ~~gagnat~~ gånget av
så att det uppstod så att bara prästen ryms över allt utan
någon väcklighet liksom man såg vid Stäpansbrunn och Mön.
För några ställen hade spargbarnens portar stått åter vid
överta branten och liksom varit fast. Uppkomma obser-
verade jag stens att det stod ett flertal meter högt och med en
stam genomskärning av cirka 15-30 cm. Det var ett vackert
ex. av *Araucaria imbricata* det enda träd jag sett planterat
fritt på kalljord. Voro intressant att få veta om det överlept
denne tre hårda vintrarna. Det måste vara ett riktigt klämt
på Rugen jag såg stora kake och tjocka granar och furar sådana
har jag aldrig sett i Sverige. Ingen mer än jag intresserade
och såg omkänd *Araucaria imbricata* alla de andra sprunget
som de hade "en nål under rompan" som de gamla "ontöj liden"
till stjärnorna för att komma till hotellet Bergbacken för att
få förfriskning. Jag och några bekanta åkte i en spän-
ning flötad av breda träspårar och försett med hjul. Den

var färspröad med två hästar. Jag blev verkligen förtärad
 då jag såg tyskarnas vagnar och på resan till Åkershus
 redskap då var det betydligt långt efter det skänkta
 striminstene der vi kommo fram. Komman till hotellit
 träffade jag derinne en bekant. En Christensen Lille stolt
 som stod och skrek åt en fröken om två år och en halv
 år. De hade fröken guppörligt trudda väl, att de ej skulle
 ha en maskin af. Då jag kom sade jag till fröken på andra
 på Y. Ch. Sove här und. Sove bättre varesten blev förtas
 min dåliga tyska. Sen vi åt middag skulle vi se
 till ett stort i närheten, och ett stort park, men en stor
 mäter fick svimningsanfall så att det trädde mig y.
 blev av utan vi måste återvända till Sasnitz. Jag såg
 der på böja några minur, utan om sina butiker på tre
 aren hade de redan upprätt lager. Jag påte på ett ställe
 några snicker som nu också är på Trakelbygs museum.
 Butiksfrökenne kunde på intet sätt und. Sen ska också de
 begärde Iwe Penni påbord de med två fingrar fram med

ACC. NR. M. 9468:56.

2255-

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

med fem ~~sextio~~^{penning} eller tio fingerringar i luften. Sen kom
jag förbi ett stånd där de handlade med konst gjorda arkeolo-
giska flintföremål, jag köpte en sak för 35 penni. Svart
blev det tid att återresan skulle anträda ångaren Nord
stjärnan låg i hamnen med ångan uppe. När tiden var
inne ringo vi ombord och det blev en härlig dagsresa
under stilla och vackert väder så vi kunde sitta på bänken
rent hela relingen på båten. Jag satt vid den högra sidan
av båten utan någon bekant, till höger om mig satt en
herre och vid hans sida hans fru. Komme halfvägs mot Trille
brygg talar han upp om väntro rockfiskar en forn sak och
visar mig som var alldeles obekant. Sen när säger jag den är en
förfabrikering liksom denna jag tog upp alla högre rockfiskar och
vissa korvar. Vi bliv på detta vis obekanta uter mitt på åter-
sjön det var skat äran. J. P. Söderlin från Skarsvåg,
händ sedan sin ifrig författare. Några dagar efter
huru berättar cyklarade jag till Söderlin för att se hans
samlings ar. På vägen dit och den ifrån köpte jag en del

Fornraker det utom fick jag reda på att en vid namn Per
^{16 kallad den svarta fadern}
 Larsson i Vestro Vemmenhög hade funnit tre halsringar
 av brons. Nästa söndag tog man en bit mat med sig och
 tillika med en skumakare Anten Rijkander cyklarade vi för
 att leta upp Per Larsson i V. Vemmenhög. Kommo dit fram-
 no vi ej honom hemma. Folk sade att det lovade sig ej att
 säka honom för att han gått mat Sillegrö ångar med
 tegade sin flöjt. Han var nemlig en naturmusiker
 som triffades bäst i gudsfrid natur och måjligen lät sig
 vet knapp vad jag skall säga. Vi triffade till sist Per Larsson
 i Sillegrö ångar, men det gick som folk sade att det gick ej
 att få honom med sig hem. Han hade både halsringarna
 kvar men såldt den ena tillhagare för 50 kr. och lovade
 vara hemma nästa söndag. Jag cyklarade då åter till V. Vem-
 menhög och köpte både halsringarna för 50 kronor som
 han själv funnit i strögräs och dikr. ålderstommar.
 Se vi triffat Per Larsson i Sillegrö ångar cyklarade vi mot
 hemmet för mig gick allt bra men skumakaren ville tre gå-
 gar och trillade runt i landsvägs dammet och utan att

skade sig, men han kommen vilde inte haus fra tro att han hade
samme klädes på utom både du är ju gråblått nu vilhet du g' var
då du hörde.

Min tysklunds resa hade såsom en an frångår skuld till
att jag fingo köpa dessa rersäter till halsbrensningar viltho
äro vridne fram och åter och deri har för 3,500 år en varit
brunt karpicks vadur ringarne då vore dels guld gula
dels vackert bruna. Då man hörde att jag givit ut 50 kr
för ett par sådana vändläs Ting blev han mycket för-
törnad. Jag rekte då istill Malmö museum och träffade
dets förtändare Hans Ernst Larsson och vill avyttra den
ena ringen. Han bjöd mig hela 15 kr. för den samma sojan.
De den inte vore mera värd. Jag blev förtörnad och svarade
att jag själv givit 50 kr för två ringar och cykeltat flera
mit för att få tag i den samma och vill ge om jag ej fick
50 kr för den. Han svarade att han hade fört till och vill gif-
va 20 kr. om till 25-30, men jag tog min brensring till och
tyckte han 35 då lät jag honom dömt mig för den samma

En vacker dag kommer det en amanuens från Statens
Historiska Museum i Stockholm vid namn ^{Herr A.} O. Sundin för att
se minna föremål jag hade numrerat och lämnat att
liknande av utvecklingsmässigt. Han följde mig särskild vid
några små flinttyper vilka varit till brukade i närheten så att
det tydligen visade sig vara ännu att sätta i hornsgår
eller träskäp. O. Sundin antecknade några flera sty-
cken och noterade på ett af från Skolmästarens samling och
bronskalkringar. En tid efter fick jag även från
Pehr Antikvarien Oscar Montelius om han av dessa föremål
till S. H. M. vilka jag sände dit. Sen ville Pehr Antikvarien
fråga om och bjöd helt andra priser än Malmsö Museum
gjorde. Pehr Antikvarien tyckte det var stort fel att jag skickat
fyndet åt. och för något år sen har S. H. M. och M. M. gjort ett
bryte så att både ovannämnda kalkringar nu är på S. H. M.
Se dess för. i Skrifts H. H. H. uppl. nr.

Malmsö Museum har fått en liknande som funnits i Blekn-
gården i Lilla Årtad där den en vår fastnade på en Årtad-

, men ej kunnat få tillträde. En gång jag på 1890-talet var
i Lund fick jag för första gången veta det samma. En fri-
ga blev beordrad att öppna Källaredörren hon sätte sig in-
om dörren och om jag frågade henne efter något fick jag e-
nsamt. Det var ett inte med museet då emet vad det nu
är jag blev mycket misshäglad med besöket trodde jag
skulle fått någon ledning och fått veta någon ting men
inte det ringaste. Jag hade skrivit varit på Zoologiska
museet och blivit mycket behållen med besöket der-
städes ty en amanuens var med och då jag såg fåglarne
sade jag ju tror ni har uppstoppade pilfinkar också? Ama-
nueusen blev då mera intresserad och ville veta om vi
på landet gjorde skit med på gräsparvar och pilfinkar
Jag måste då erkänna att jag i allmänhet trädde dem
ej åt och de flesta ännu i the nu i skåne, men jag hade lånat
Brens fåglarskiv i Lilla Blets bibliotek. Derigenom blev ama-
nueusen mera intresserad och ville mig ännu mera.
Vid fulltid 1902 läste jag en notis i tidningarna att Lunds

ACC. N:R. M. 9468:62.

Sid 61.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Universitetet Historiska Museet önskade köpa fornsaker. Hur
det ber sig svarade jag på anonsen i fråga g. för att sälja
några fornsaker blott för att jag under ledning skulle fö-
se museet handlingar ty förra gångens hade jag blivit myg-
ket missbelåten med besöket och rådde det som oberättat
Jag fick svar av dess förordande Docenten Nils Wimmersten
att jag var välkommen dit när som helst, men han förslår
att vänta tills det blir sommar ty lokalerne säsom verande alldeles
de vara fuktiga och kalla under vintermånaderna.

När jag g. kom på försommaren vilt jag g. ordet af för an
Docent Nils Wimmersten kom till mig den 18 juni 1803, i säll-
skap med fornminnesvännen Nils Martins Ahlstedt vilken
särskilt Petrus d. G. Berlings medhjälpare vid utgrävningar
av Skansen slottet och Ola Christoffersson Lilla Ahlstedt
som var min nabo och Johana Jönsson östra Gravia.

Jag var ju inte på den tiden hand var för de körd med
kräslor och vagn till Ola Christoffersson Lilla Ahlstedt och gick
derifrån hit. Senare blev jag mer hand och fick som

Oftas Ola Christoffersens brev och nu får jag ofta Svenssons
Ola Christoffersens brev.

Docent Nils Wimmerman vill antligen köpa några saker
deribland det delvis guldfriggade leonhartsdet som ovan
omtalats ur Skolärens Osköns samling blottande vilket han
ärof fick och är nu a. L. H. H. M.

Så: Nils Wimmerman vill att jag skulle resa till Lund som jag
också innan långt gjorde. Han visade mig en murets an-
lignar och förklarade en del så att jag var mycket belåten
med besöket och lärde mycket därav.

Angående Nils Martinsson så hade han varit en
stor fornämbar po' sin tid och ägt ännu en hel del forn-
saker vilka något är derestensen han var gammal och
ej kunde följa med mera po' auktion i Skerup. Han hade
långt förr än jag började uppkvit med att köpa forn-
saker så vi konsumerade aldrig om några saker, men han talade
om en hel del intressanta fynd och annat för mig så

vi voro ofta i sampråk om fornfynd. Bland annat har jag
fått hans enstunda fornälskap som sålde po' hans auktion i Skerup köpt av honom.
Hans följande. Den hade en mig och är nu po' Trillemys museum med minn ^{helt nyckla} ~~helt nyckla~~ samlingar i.
[antarktis] ~~antarktis~~

En kort tid efter att jag gjort Doc. Nils Wimerssons
bekantskap var jag i Båkebergskog vid Hvilans Elevför-
bunds skogsutflykt då D:r Knut Stjerne höll ett föredrag
om fornminnen. Strax efter föredragets slut eller just
som han kom från talarestolen blev jag av D:r Enock Jagers
presentrad för honom. D:r K. Stjerne blev mycket intresse-
rad av vårt samtal och ville vi skulle träffa oss på en häst
och blev där sittande hos mig i timtal varvid han sade sig
aldrig have träffat någon med ett sådant klokt intresse
om fornfynd. Han glömde att anteckna mitt namn och ads
och en tid efteråt ville han åter tala med mig om några sak
och telefonerade än hit ända dit för att få min adr jag hade g.
då telefon. Sitt nit hörde han i telefonen en dam säga i
ett rum att det måste vara Olaf Christoffersen Fru Nilsen
då träffade han mig åter och var mycket belåten för
upplysningarna han fick.

Det blev senare en ny föreståndare för L. U. H. M.
vemligen docenten Otto Rydbeck. Hon kunde jag inte

personligen, men vi hade brevväxlat och nu ville jag se
som jag varit där flera gånger och lemnat fornsaker
till Doc. Nils Weimar som var det lag.

Den första gång jag träffade Docent Otto Rydbeck
var en gång jag kom på cykel till Lund norrut ifrån
Jag hade då en mindre bronselt och en flintpil med
länga med mig. Bronseltet som var en öre celt hade
Prof Otto Rydbeck varit en haptstopp. Som det är första
ärfarna vi gör skulle jag få 20 kr för elmsamman vilket
var mycket bra betalt. Senare har prof Otto Rydbeck
fått mängder av fornsaker från mig deribland också
en runsten nyfunnen i en hogsgränd i Södra Virentad
Jag var en av de första som mottagit följande

" Till

Lantbrukaren

Olof Christoffersen

Lunds Universitets

Historiska Museum

samt

Mynt och Medaljkabinett.

uttalar härmed sin tacksamhet för det intresse, som från
Edor sides kommit detsamma till del.

Endast genom mångas offerwillinghet kan det mål
winnas, som blifvit satt för samlingarne: widgad kunskap
om ~~svensk~~ tidens odling, med hänsyn tagen särskildt till
Skåneland. Hvarje bidrag för närmare målet, hvarje
gåfva ökar kännedommen om våra förfäders länga gerrning.
Derför böra minnena lämnas håga och skydd i egen hem.

Önskwärdt wore, att kännedommen om de historiska
samlingarne och deras tillkomst spriddes i de widaste
kretsar. Må stöd och bistånd härutinnan allt fram-
gent kunna från Edor sides påskas.

Lund d. 20 September 1907.

Otto Rydbeck.

Frieståndare.

Nämnde skrifvelse har jag låtit inkomma inkomme Dubbla

i en som gjord anslut 9,000 äring ek som jag själv uppb-
brutet ur egen mark.

Anser mitt liv förfelat.

Ennå ant tycke hade gått mig ut anser jag mitt liv vara
alldeles förfelat genom att jag inte fått bättre skolbildning, men
det var ju ej lätt för mig ju när jag var 13 år men hade nog
att så det att gå i skola så att inte det blev skuld, men ingen
ting der över. En muplör Lars Svensson var gift
med minns systen Bathilde var här flera gånger och ville
övertala mig att jag skulle taga en kurs på Hvilan men
men ville inte höra talas der om. Hon hade sett så många
som blivit en "afskittad lunt" svassade hon och håll inte
det för något. Hon satte sig deremot i bästa välsamning.

Jag var blyg och försagd och vågade inte heller komma
ut; men det hade ej heller gjord något om jag velat ty det
kunde inte skaffas pengar dertill utan lån.

Senare då jag kommit med i så mycket som med an-
vontalas har jag ofta ångrat att jag ej fått taga en kurs
på Hvilan där Leonard Helmerström sände bud till

mig under åretal, men innan jag tänkte på det var jag
för gammal att taga in den skurna Dr. Holmströms saken att
det gjorde ingenting men det blev ingenting därav.
Jag har ofta tänkt på att mitt liv blivit alldeles förfelat
och tålat det om med flera bland andra friherrinnor Cozette
på Löwen. prastinnan Wilhem Trolleus dotter av kyrko-
herde Carl Rudolph Wulff Astor m.fl. Alla have svarat
att så skall jag ej tänka ty jag kan gjort vetenskapen
betydligt större tjener än de andra flesta studenterna
och doktorer. Men det känns likväl ofta sorgligt, jag har
ju fått ofullständig bildning har inte mera än vad jag själv
lärt mig till.

Också ett stund för andra jag att jag ej lärt tyska och engelska.
Tyska kan jag nämligen förstå de det är händelser
värdelöst och arkeologi och fathemmen men ej korrekt
översätta det. Engelska förstår jag sämre.

Det är likväl frivilligadärligt att jag blivit vad jag
varit villket jag aldrig i min lif har kommit tänka.

För en massa sockeruppdreg.

Följande utnämningar och val har kommit mig till delad
nemligen: År 1904 den 16 maj invaldes jag till kyrkord
och skolråd i Fnu Åhtads socken. Samma dag valdes jag
till kyrkovård detsamma allt efter Jeppe Olsson i Fnu Åhtad sam
ma dag avsatte sig min moster Jeppe Olsson somme kyrko
vård kyrkan, jag blev således ensam kyrkovård till den 2 juli
då Nils Nilsson i Sömnä valdes till kyrkovård. Var kyrko
rådslidamot och kyrkovård till 1940 således i 36 år och den
med under längre tid än någon förut den 1650-talet varit
kyrkovård i Fnu Åhtad. En förut vid namn Per Hansson
var kyrkovård under 31 år. Jag var den andra med nam
net Oluf Christoffersson i Fnu Åhtad som kyrkovård en
annan med samma namn var kyrkovård i början av 1700-talet
Blev vice ordf. i kyrkordet och skolrådet 1926. Avgick som
vice ordf. i kyrkordet 1940 och ur skolrådet 1931 och den vice
ordf. skapades.
När jag den 16 juni valdes till kyrkovård satte jag sockerbiten på bänk och na
baserade Anders Nilsson en lön som efter valet kom mig och 24 skolorad mig som kyrk.
hovård, jag blev förskolat till de tre år ordnat beväringstjänst i kyrkan och skola
om en kullingar och när jag hade en av göra det och emellanåt som skolorad kunde jag i såna den dag
År 1910 ombud vid mantalskravningarna till 1937.
År 1916-19 Lifsmidels ordf. i Fnu Åhtad

År 1914-32 förordnades för det 1914 inrättade församlingens
biblioteket.

År 1910 invald kommunalnämnden och fattigvårdsnämnden
utgick ur den rättsämnde 1932.

År 1932 23/12 invald till kommunalnämnden och stämmans
ordf. Utgick ur kommunalnämnden och dess ordf. samt stäm-
mans ordf 1935.

Ansågs tillvald till valnämnds ordförande 1933-35.

År 1916 vald till skiftes godman 1916 av gick för ålders grän-
sen 65 år den 28/9 1934.

Blev överförmyndare vid dess inrättning 1932 av gick 3/12 1940.

Jemte flera andra syster uppdrag bland andra ^{stämman} vapen-
bed under flera år.

Sedan 1926 ^{Vetenskapliga utnämningar} Riksantikvarie-ens ombud i Skotts härad förtjänade.

År 1899 kallad till ledamot av Kungliga Hushållningsrådet i
i Matmålshusen.

Den 4/1 1903 kallad till ständigt ledamot i S. Skånska Trägård
föreningen och erhölet alla fört utgifne tidsskrifter vilka

fog inbunden och har värtat komplett intill mars 1943
och innehåller det närlinstden.

År 1904 tilldelas Skånska Trögårdsföreningens stora silv-
er medalj för rika värdstamlingar i Trögården.

Tilldelades 1930 Skånska Trögårdsföreningens hedersdiplom
av dess ordf. Prof Nilson Ekke i Lund jämte middag på
Gårds hotellet i Lund för uppbyggd beskrivning och teckning
av gamla Trögårdar i Skrytto härad till Trögårdsutställ-
ningen i Tommelida 1932.

Erhöll den 9/6 1907 på H. n. st Kong Oscar guldbräkops
lag guldtryckt lätts kallelse till ledamot av Svenska
Numismatiska sällskapet och Medalj-kabinett Föreningen
av V. E. Lilienberg.

Den 20/11 1907 erhöj jag en tackbrevet från Lunds
Universitets Historiska Museum. Mynd och medalj ka-
binett genom Dr Otto Rappbrecht som jag inramat i
en av färdvärt-ek färdvärt a'egunddomen gjord ram.

I januari 1909 beslöts vid Kungliga Vitterhets Historie

och antikvitets Akademiens sammanträdde att in-
lösa några av mine forn saker med 100 kr chaux ej
på långt så mycket värde vars summa skulle som stän-
dig medlems avgift tillfalla Svenska Fornminnes före-
niet på förslag av Riksantikvarie Oscar Montelius
vilket han i brev (egenhändigt) meddelade mig den
19 januari 1909. Han uttalade att jag var utsett till
ständig ledamot i Svenska fornminnesföreningens

Riksantikvarie Oscar Montelius varres ande hus
mig den 14 april 1908 för att förvärva några forn-
saker dels av brons en ermining funnen tillika med en
^{som jag emellanåt till Magnus Persson}
dylikt. Blåstommarne både av bildade i figurer
shyftas har en till en del en egen egendomlig brons på ett af
funnen i jern berge av bildad i Riksantikvariens
planskavert. Vår förtid junte några stensaker.

Den 12 Februari 1909 Erhöll jag ett såglande variskt
testad plakat "A Kongl. Vitterhets Hittorik och Anti-
kvitets Akademiens vägnar får jag härmed förbind

liefert tacks för den o' omstående sida angifna gä-
va (en längre handskrivnen berättelse om fynd m.m.
vid restaureringen av Fru Ahlads Byrka) som ski-
nast godheten lemna till de under Akademien's vård
stående samlingarne.

Stockholm den 12 Februari 1909

Oscar Montelius

Twa' dagar derefter ankom grates 14 kg litteratur av
Svenske fornminnesföreningens samlingar.

En liknande beskrifning om Fru Ahlads Byrka lem-
nade jag till Landsarkivets värför jag fick en tack-
samtets skrivelse från Prof. L. Weibull. Han lit
f. o. m. inbände handskriftur i vackert band.

Den 20/1 1910 kallades jag till ledamot av Samfundet för
Nordiske Museets främjande av ^{Dr.} Gustaf Clausen.

Den 5/3 1910 kallad till ledamot av de Skånske Land-
skapens Historiske och Arkeologiske förening av Erik
Gottfrid Bittling.

ACC. NR. M. 9468:74

Sid 73

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7 maj 1910 kallad till ledamot av Svenska Naturskyddsförbundet och dito samma år av Svenska Naturskyddsförbundet.

i nov. 1910 kallad till ledamot av Sveriges Pomologiska förening.

Februari 1912 tillerkände Etnologiska Föreningen Lund mig ett stipendium av 50 kr. för utgivningen o. Ranta av alla skydds häradets färd för ledningen.

Den 14/1 1911 erhöll jag en tackbrev från det tyska Kommissionen den Kais. Akademie der Wissenschaften i Wien för till Dr. H. W. Pallak 1910 intalade

byggdemat om sagor och hait arbete i gramofonskivor. Om haitarbete är med i det av Skaraböckerna för. Skilda manuskript om Lantbruk i gamla dagar. +

Den 7/4 1913 kallad till korrespondens ledamot i etnologiska Föreningen.

Den 16/1 1915 kallad till ledamot i Sveriges Geologiska intendent blev när i förhållande av prof. Forander och Carl von Sydow. Januuri 1942

En intendent i nekade att ha en intendent i manuskripten i fråga och skulle gå igenom min samlingar som

X Manuskriptet återfanns den 14/1 1941 på folkminnesarkivet i Stockholm. Det är en av de många som har varit i folkmunnen i Sverige. Det är ett av de många som har varit i folkmunnen i Sverige. Det är ett av de många som har varit i folkmunnen i Sverige.

har följande från folkminnesarkivet

Logiska Undersöknings förening har velat betyga Eders
sin tacksambet. Jag har nämligen Dr. H. Westerlund
med en hel del bland annat färliga djur och korv färd
när man något är för 1912 gjorde upp den geologiska
kartan härifrån. Har fått en hel massa av föreningens
tryckta skrifter gratis bland andra om Skånes sten
halsfält m. fl.

1918 ständigt ledamot efter att ha varit ledig sin 1904 av
Svenska Turistföreningen.

Blir i februari 1935 anmodade att tala i radio till Sven-
ska Turistföreningens 50 års fest i Uppsala den 27/2 1935
Jag var i Malmö och intalade i radio och skrev om
huggsamtidigt i Stockholm. En Lapp talade för Lappa-
land så att muniktysk en Dr. för Götaland så munikt
Jag för Skåne så munikt en som för Jämtland så
munikt så överpriser. Gustav Adolf vid hög tid
färd i Uppsala. Mitt tal skulle ske på två och en
half minut. Om talat se Skånska Aftonbladet

för den 28/9 35 der det ^{är} efter givet besked vidare i
härda Trunkelungs tidningarna för den 28/9 35. Jag er
håll i ersättning för 2 1/2 minut 50 kr samt fri
bilskjuts till och från Malmö vilket blir den största
ersättning i tid räknad som jag erhållit vid en väg
skiftesförmåttning i Börnsjö 1914 för tre dagar
100 kr vilket jag tyckte var mycket, detta blev ändring
1920 ^{i samman} kallades jag till ledamot i Svenska Litteratur
sällskapet i Uppsala

Den 20/1 1920 invaldes jag till stiftande ledamot i Svenska
Litteratursällskapet i Finland och betalade en gång för alla 200
Finska mark som jag köpte i Skandinaviska banken i Trunkel
borg för 9 kr. Den 25/1 samma år upphävdes att alla
stiftande ledamöter men de som frivilligt valdes
gälla för lifstiden. Jag får den för erligen dess skriften
varar jag särskilt högt värderat värt den Svenska
Folkdiktningen i Finland var en jag fått alla utkomna
delarna. Jag trodde att det hade upp hört att sända

böcker som Lindblad kommit i berymdhet med soppit men det
har kommit fler skrifter under 40-48 dock ej av folk-
diktningvärdet. Efter den 25/1 1930 blir det ej fler stift-
ande ledarmöten blott årsbetalande med 300 mark årligen.
År 1930 kallades jag ledamot av Sammars. Folkminnes
förening.

År 1922 till ledamot i Föreningen för Söndrolog och
Parkvård

Den 30/11 1934 på Nordiska Museets Högtidsdag blev jag
tilldelad Dr. Artur Hazelius medaljen den första skänning
som fick den samma. Nordiska Museet har fått en hel
del anteckningar av mig.

Den 11/6 1928 kallad till ledamot i Samfundet för
Hembyggsvård.

Den 14/6 1935 till delades mig här i stugan av Frelleby
Stadsfullmäktiges ordf Sture Christensen i sällskap med
stadsfullmäktige bygmästare och tidningsansvarig huvudre-
daktör en fint i guld och silvertextad ^{hyllnings} adressartiklar

Lundeby med gårdsm & inredan ark därunder i
matt utstodis och & andra sidan Trilleby Museum
och därunder i matt En Utställningsinbunden i finfint holt
marokkain skinnband inlagd i ett samets kantong med
anledning av deparkeringen av minna samlingar
till Trillebys ny inrättade museum som invigdes
den 30 November 1934. Samlingarna bestodo av 1700
arkologiska 1600 geologiska. Hundratals snäckor och
djupikt. ditta torrade växter. Silfver och guld, Koppars
mässing, Tenn och järn föremål. Plåtmynt och ^{låg} andra
mynt. Kläder med silverknappar. Släkt väpnaden
Porslång. Kobalt och lerkärl samt glas. En del gamla
böcker. Dess utom all möbelföring av bondstugan och del
hök i det nya inrättade Museet. Samma dag som
museet invigdes planterade jag öfver om museet en
planta av Skånes vild växande parafly bokas vil.
ke fåg lyckats föröka sig ovan och gälf uppfodrat har
i Trögården.

ACC. NR. M. 9468:79.

Sid 88
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Den 25 november 1933 tilldelade Kong. Maj:st mig Va-
orden vilket ej fick kongjens fir an bl. 5 e. m. vid
fyra tiden erhöj jag telefonsamtal från Hedvig Kong
med kort onligt samtal bl. 5. Så klackan så blev
fem ringde det åter i telefonen då en kind röst
bakteryskare och skrivaren Nils Olsson från Trille-
borg gratulerade mig som vaseriddare. Den "lyfres"
svarede jag som ej på vilken vill det, som kan för-
säkrade det var en samning. Jag hade inte haft den min-
gaste aning om att det var ifrågasatt. Så det behand-
lades i stadsrådet vilke en stadsrådsleda mot att det
skulle vara en medalj men stadsrådet Axel Branstén
svarade att det tog han ej emot till mig. Det väckte
stort upprende både för mig själv och andra att en enkel
bonde blev utnämnd till riddare av vasa orden. Jo till
och med i Tyskland upprorde det och Hitler regeringen
sände hit en konsprudent att fotografier den skänkta
bonden som blivit adlad att smycke kongen. 7 Tysk.

Land är det liktydigt att blividdan som ett lito adlad.
Jag hade ett lurfat i minn samlingar som jag satte stort
värde på. Det var förfärdigad vid Marieberg den 14 au-
gusti 1834 enligt anvisning för en bränning på baksidan
Å framridan var det glaserad med namnen Lars
Andersson och Gummalla Hans Jeps datter som var myn-
helsysters samt årtal 1834 den 14/8. Jag hade mycket
bry för att taga vara på det stora flata lurfatet som man
brukade att ha på fläskstycken på. Där emellan låg
det på övre kerahytan. Jag ville flera gånger taga
det bättre i förvar som man brukade säga så länge
jag tror spöket huset skall det ligga där. De risto är
kunde hon ej dragas med allt stäp varför jag gjorde det
samma. Jag brukade alltid säga till minna barnen på
mors sida att de detta stora lurfat fyller 100 skall ni
komma hit på kaffe. När dagen var inne den 14/8 34
fick jag kl. 11 med posten ett brev från en tysk kon-
sulent som var i Stockholm att pl. 1 e. m. som hade

ACC. N.R. M.

9468:81.

Sid 80.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och att en fröken från Malmö skulle bli 4 år
 för att färdiggräsa. ^{Tulla} Klockan 9 kom bilen på gäddan
 med tysken ^{Hans H. Hartman} (han gick av men jag såg att det passade
 inte i dag ty jag skulle vara främnade. Tysken varade
 jag förstår inte tydligt och gick med in. Jag vitt
 honom lerfattet som hängde på ^(med armt uttryck) ryggen och sade. Detta
 var gäddan 100 gelbunt tag och att min fötter skulle
 komma på kaffe. Då förstår han mig annars förstår jag
 honom ganska bra. Till sist hade vi beställt en tårter
 på vilken skulle stå 100 års dagen, betgen kom med
 tårten utan 100 års dagen på "kontraste dit var skoj"
 därför satte han gj dit det. De främmande tyckte han
 en fröken börde ut till stället och hälsade fröken
 Gullan Werder från Malmö skulle vara tulla. Sen skulle
 han färdiggräsa. Jag märkte ut och kiva med en skum
 plag och hette en sten som jag skulle rätta och begrunda
 som ett geologiskt fynd. Kompositionen stod och låg
 på marken och på hästarna och tog en hel mängd
 färd. Det skulle sen publiceras i Tyska tidningen

Bland andra i die Woche vilken tillkändes mig från
en bekant i Berlin. Detta allt för att väcka intresset
hos tyska herrar att även intressera sig för vetenskap
da gick i mankarna rade Tysken. Men som även
sagt blev det fel med riddare och adlingar och även
även i de skånska tidningarna som tagit det ur de tyska,
det blev även i svenska och slenska tidningar vil-
ke tillkändes mig av bekräfta.

En tid derefter fick Familjens förvaltaren reda på
saken och gav ut ett nr med fler av tyskens tagna
bilder bland andra även av kungafamiljen detta tidnings nr
var den

Å 1927 valdes jag till huvudman i Klöver- & Sparbank-
en som jag även är.

1937 då Skryta härads hembyggsförening stiftades inled-
des jag till utredning med de flesta värderna
När jag nägot är efter avgick valde Skryta härads hem-
byggsförening mig till sin första hedersledamot.

ACC. N:R. M. 9468:83.

Angående strykt kårar, stubbe mitter fotografier
gav den år 1910-13. 7 från vederbörigt håll är jag
erhörd såsom den första po'enten som redan då 1910
insåg att deras tid var inte lång. Samtliga foto hade
jag po' Baltiska Historiska lantbruksmötet varit jag var
vald till att insamla kulturhistoriska saker hade därför
friskilj till Baltiska utställningarna. Nu är foto po'
historiska museet po' Alnarp.

Sil 83
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ble av vetenskapsmännen tillägnad deras böcker med dedikationer.
År Sveriges största vetenskapsmän har jag fått motta en
hel massa över 100 tal vetenskapliga avhandlingar och beskriv-
ningar med dedikationer. Bland andra vill jag blott nämna
att då jag 1908 var i Stockholm tillägnad mig Riksantikvarien
en Oscar Montelius mig Kulturgeschichte Schwedens
med följande ^{egenhändig} dedikation "Herr Olaf Christoffersson, med
Tack för god hjälp Oscar Montelius" Detta må man
väl ante som en mycket värdefull bekräftning när jag till Riksantikvarien
sin Oscar Montelius säger "med Tack för god hjälp."
Vid samma tillfälle tillägnade Riksantikvarien mig egen
han en del andra böcker med dedikation.
Vid samma tillfälle tillägnade Riksantikvarien Hans
Hildebrand mig sin bok Kyrkliga Konsten med dedika-
tion "Till kyrkovärden Olaf Christoffersson vänligt
från författaren".
När jag kom in på statens Historiska Museum och träffade Riks-
antikvarien Hans Hildebrand och han gifvit mig bekräft-
ning att han hur länge jag stannade i Stockholm och då

han fått veta det sade han att han skulle bjuda mig in att
från ett fönster se när prins Vilhelm landsteg vid Logårds
trappa med prinsessan Maria. Men tyvärr hade han g. flera
inbjudningskort tillstädt, så ville han ha sin vägen till
Fröken Sidsblads inbjudningskort^{äta} som han g. ännu skri-
vet namn på. Fröken Sidsblad lönade det så han fick
lästa att få ett annat.

Så dagen och tiden var inne var jag åter på museet och
såg från Riksanstaltens fönster i sällskap med en
helt del förnämde och adliga damer, vilka vitt icke ansåg mig
förnämde av ett en enkel spanskt bonda var i deras säll-
skap och pratade vänligt med mig och ville vitt icke under-
stöta mig. Innan tiden var inne önskade de att det inte
måtte bli så mycket värme. Jag frågade varför, de svarade
att de blev det mycket, jag svarade att det hade vi från
sydvästvärden. Fröken Sidsblad berättade att hon nu
drades mycket var jag var för en landsman så jag talade med
Riksanstalten ty hon förtas så inte ett ord och Riks-

antikvarie intresserade frågade och svarade på Sveriges
Hov trädde mig vara en svensk amerikanare, men nu
förstod hon och de andra allt vad jag sade.

Om tiden för landstigningen närvarade sig även de
kungliga ekopagerna förpändade med fyra hästar utifrån
de mer vid logårdstrappan. Står efter dem en ängare
och den lilla ståtliga vespadubben (den gamla smultron
met upp) varvid alla raddarna höll åren rakt i väder
med ^{prinsens} flagga i den samma. Då prinsens satt sig i ve-
spadubben tog alla raddarna med jemne årlag båtar
met logårdstrappan de åter åren höll höll upp i väder
medan prinsens landsteg. Talat vid landstigningen
kunde ej ells höras igenom fönstret, men slammarna talade
att hon prinsens Maria kunde vara glad att hon hem till
ett sådant land som Sverige. Det tycks likväl som om hon
ej förstod det tyg hon bef. så att det blev
skildsmessa. Hon har säkerligen vid flera tillfällen djupt
ängrat detta väl ingårerhet då hon under revolutionen i Ryss-

land mätte som hon själv skriver i sine memoarer ~~med~~ ett
ganska fröjd upplebandat med tårar och hon var också mycket
tacksam för den mat hon motas av. Sannika Kungens huset.

Så snart prinsan sett sig i väggen svände kontingen runt
mätaren och upp till sluttet. Det var ju för lite tid att vara.

Någon dag därefter kom jag förbi kungliga sluttet såg att hela gården
var full av 88-40 års deras vilka stado och hade dubbla tröskor
för ögonen. Jag undrade vad det stappo och gick in om sluttet
för att se. Jag såg inte något annat än att prins Vilhelm och
prinsessan Maria inte uppe på en balkong och klappade och
andra vilka tydligen intrerades de många ^{brindiga} fästade.

Sed om 87-90 kom jag
hem och blev glad.

Mitt gode minne,
Jag är könd o' vänner som harande ett utom ordentligt gott
minne. För min egen del är jag mycket tacktack för att
det vore glädjande om jag får behålla det i hela mitt liv,
men som jag nu behåller 72 år kan det ju innan man anar vara
slut därmed. inu är det dock intet fel därmed.

Jag vill anföra några spår av min. En handlande
Asel Ekerman hade en handelsägarher i En Natt
och ville gärna ha en utvidgat plats. En nabofrämling
där och han köpte Tomten och beslutat utvidga bakalen, men
först ville han ha några rättigheter i grannarna. Begärde
distriktslant mätaren J. Johansson Malmström att komma dit
för att se inom han begärde laga handling. Jag kallades också
dit och hade ofta tjänstgjort som skiftesgodman vid dist. J.
Johansson förnärningen. Vi vore nu ute och såg stämnings
an. Jag sade att de jag gick i skolan såg jag en skäddsten stå
precis där man hade ej sett den på många år. Jag stannade
ju skolan den 17/2 1884 och nu var det 1922. Distriktslant
mätaren J. Johansson svarade han kände nog till ett

Jag hade ett riktigt hästminne, men detta var väl något för mycket att en skolgutten skulle få sig så säkert vid en skållsten att han efter flera 40 år skulle kunna bestämt säga var en skållstens ståt vi får ha fått i en spada och gräver för att se. Vid undersökningarna stod skållstenen ännu kvar på platsen men var höljt med en halv meter högt av jord.

Vad hästen minne beträffar är det mycket gott vilket jag själv kommer underfund med. År 1900 den 1/4 var jag ute en morgon tillsammans med var sin vagn uppe vid Björkes åker sjön för att få några märkliga stenar varsägs ut att vara föglar fjät. Se stenarna på Fjellbungs märke, vilken under rätt av en ^{geolog} ~~en~~ ^{annars} ~~en~~ från Lund som förklarar det ej är märken efter föglar fjät utan efter marken som varit i sanden innan den blev förstenad. Vi vore intresserade på en gård som hette stumbraget och hette hästarna der. År 1917 skulle jag med samma hästar komma dit upp till en gård som kallades Giddahallen för att kasta en sten äldrens släktar på något vilken var för att taga på Cykeln. Hästarna hade aldrig varit på stumbraget

ACC. NR. M. 9468:90.

Sid. 93
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

järn för 1900 och ej heller nedman. Jag skulle nu kunna
förbi Stenborgsgårdens infartsväg en entidig gräsbevassad
väg som gick väder ut för en rätt stor mynnad bevidna vägen,
Jag låt tyglarna hänga mellan hästarna en god bit innan jag
kom till Stenborgsgårdens vägen för att se om hästarna de nöro be-
de samma som för några jag var der. Både hästarna zingo från
stora vägar som om jag vridit dem en po' Stenborgsgårdens gräsbevassad
infartsväg från ~~den vägen~~ så att jag måste bygga ut igen.
Sinnel tydligt visade att de hade ett gott minne av det
de för 17 år sen varit der och betat (ätit).

En gång vid det gemensamma kyrkorådet i Åstads församling jag också
var ledamot talade kyrkoherden A. Krook om Ragnars
sijn sänkning av Vill Huden. Kyrkoherden sade det var
i medlet av 1700-talet, som jag ^{fäst} hade att det var 1799 som
det utbröt.

Jag minnas långt tillbaka i tiden för minna barna er
hade om ett och annat till exempel om fjärrare som flyttat hem
ifrån Fars första dräng Nils Nilson flyttade den han gift sig med

med stiftelsen ^{Karne} som tyckte här jag minns det som om det var i går
när hon flyttade med Nils Nilsson det var förre 1871 ty då flyttade
en dräng hit som hette Lars Nilsson.

År 1872 grävde Lars Månsson Alboniten och Ola Rasmussen en
djup röngrop från den västra gräsen och tönde mycket vatten ur
den somme till den östra. Då de grävde rördiktet blev Ola Rasmussen
genom ras fast i diket. Jag minns tydligt då Alboniten kom springa
det in på gården och begärde hjälp. Ola Rasmussen blev g'alls skadad.
Han ämnar se det djupa smala rördiktet mitt för söder om gården där
det var här så det var ingen risk för ras. Där det rasade var rakt söder
om den östra Längan. Den jorden bestod av flytsand.

Vad jag säkert kan uppge sig dato och örtal är den dag då min
bror Lars blev begravd vilket var den 28 April 1872
Jag var då 2 år och 7 månader gammal. Jag kan ännu se
när jag låg på bröschinken som stod i detta rummet där nu skriv-
bordet står och jag låg på knä på bröschinken och såg far och
många andra människor genom det västra fönsterpartiet gå ut på
gården med den lille pistan under armen gå ut genom

med Högbojorden.

År 1874 den 5 juni kom Hålemöllans till Christoffer Nilsson för
Åkstad skrädder Christoffer Olsson mötebyggare Lillo Nätud i sina
almomark omfattningar dermed menar han vatturmöllan
eller vattenfjalsdran som drogs av hästar för att mala vattnet
ur den västra gravne för tvortagring. Jag var ju då över
fem år och har god minnedeclar. Då vattnet stignat en del
såg en liten "gyltte båt" ligga på gräset i nordvästra hörnet
av tvortgravnen. Jag fick båten av tjurkubben som tog den till
mig. Jag blev mycket glad för den saken men den skulle
välla mig sten förtrod och skada. Jag kom in med den här i
stugan och låg på övan omtalade bänk som stod där jag nu
sitter och skriver detta och lekte med båten varvid jag
tapper den på golvet. Ligger mig så på bänken för att
rätta armen ner till golvet och därvid faller jag av bänken,
vilken nu står i bondstugan på Tröskelbrygs museum, ner på
golvet och bröter därvid av myskelbenet till högra
armen. ~~För~~ Sen mor drog mig från under stuga

brödet och sa att armbenet var brått mätt för beris
till Trulleving efter dotter Christel som kom och hade
skenor till den skada armen vilken bindades i ett
krupper. Jag märkte här efter intagsrängen och sa ej 'do'
vatturmöllen trände gravnen och då den uppväts ty mittens
gick från torvgrav till torvgrav för att utörna vattnet
Efter en tid fick jag stiga upp och då kunde jag inte lyfta
armen till pannan. För var dag sade far en jag kunde lyfta
den dit så skulle jag då en frestavar och få en sålunda
flera kappanplågar. ^{Der torvflagnings} ~~Der~~ jag kom ut var torvflagnings
i full gång, de hade lagt landzängar som vilade på pålar
var på ^{torvnen} ~~torvnen~~ ryllade ryllade torven upp på land
der det var närmare som stad och slättade och skrev som det
kallades då de gemnade ut torven och begjöl den med
vatten som med skrivare staten (den hade ett armbet som
som jag ej nu erindrar mig) skrev eller skrev torvfälten i
torfstora fyrkantiga reuter. Nera i torvgravnen var två
män som "gjorde möjlig till" som de kallades och lassade det

i börrorna till tårorna. Sen kom något torkat leter den
starkt förut råsad och efter efterlikare torkning stackat
varett den skulle stå till den blev inbörnings tork.

Det var ej mycken tork i gravarna och allt upp tag
de så nu finns det ej mera i den samma.

Angående torktagning tag vi tork 1880 i den äldre torkgrä-
ven. Det var som jag gått i skola i flera år, men jag minns det
likväl så väl att drängen Ola Blom gjorde en s. k. hänge
skaffa som väl i varje öring tog in 20-30 liter en vatten
gravnen. För den samma måste därför göras en särskild stäl-
ning i vatten gravnen. Det gjordes tvänne konstlade
ställningar och rektis på var sida om den från gravnen rei-
nande liket. I de båda kors lades en lapp med veri hänge
skaffan hängde med rep från botten ner under bott-
nen på hänge skaffan vilken hade ett 1,5 m långt skaft
Det säger sig själv att sidokorsen skulle vara så högt upp-
ruste så att de ej fällo eller skakade. Mitt för av loppet
sattes ju ett hand av bräder varövers vatten med hänge

skuffen skulle kastas in i avlopps diket så att det kunde
avrinna. Utan om stämningen i graven sattes ett bräde bred
verpa' man stod medan man tog vattnet i skuffen genom att
dra på den bakåt och samtidigt lyfte i skuffens skaft
så att den kunde tagas full med vatten och sen siva fram
åt och när trycket skapades var vid vattnet kastades upp över
hindret vid diket. Efter att tag fick mycket väl vara
på häng skuffen och hade den på Ballistiska utlösningen
hinterriktigt lantbruksmäte efter vars slut fick skänkta
till Alvarps museet. Torven tagen i graven var tömd för
vatten som det var om talat i den västra graven. Denna torv
grav tömdes också alldeles för ~~torv~~ torv. I torven låg det
inbäddade stora tjocka björkträd vilka var alldeles
flatttryckta men den vita barken så vacker och fuktig
så den tagg upp av torven som blev den bruna. Så graven
tömd för vatten tagg en hel del fukt. Nu är denna torv..
grav alldeles utdiktad och allt vatten som komt den 5
December 1905. ^{torvtagningen i alla graver} Just efter tagg det torv i den norra del-

vegravan. Den var g. 10' stor så den ästes tom med van-
lig handspäffa av trä. ~~Den~~ i den togs det en mängd lilla
tom tagningar g. 10' till på samma vis. och den red-
sades också för tom. Denne gravan var en till utdikt.
Det 1898 de rekonstruerat som en outdiktad påträffades
mitt emellan dessa två tom gravas påträffades ett
prima tomvlager med inbäddade björke och furu samt
en träid således ett äldre tom bildningslager än de för-
ut nämnde. Jag tänkte då att det skulle bli bra att tag-
ren en gång, men det var nästan en meter jord däröver
varför det kom ett litet oväntat. Hade ej världskritik
utbrutit hade det säkert legat där ännu. Då blev det
ju ont om eldbrand varför jag grävde under jorden och
hassade timmer på några samt björke den kom vid den
västra gravan ty ett förarbetat tom går det mycket
vatten åt och nu fanns ej såsom den tom var lag. Då
visade den tom en slag vi mycket vatten där på och
sen reds den med hjörke liksom den blev lag arbetat

Var efter denna gynnade och glöddes snart ut i en
tur med skrivas stannade efter den vidhållning torf-
ning råddes och stöddes. Även här tämligen lagret
på två år och det finnas nu ej mera torv i egen domän.

Som ovan berättats var denna torv en privat besittning
och av äldre lagar är i de andra gravarna. Den un-
der lagrades av ^{ishafs} gyltja liksom i de andra torfgravarna
som jag tyckte denna ishafs gyltja såg mig lita mig
klig ut var för jag grävde genom denna och fann ett
nytt torflager därunder vilket också var under lagret
med ishafs gyltja. Således var här en märklig geologisk
förändring vilken tydligen utvisade två olika isperi-
oder med en växelperiod i mellan vilken avsatte ett torf-
lager vilket åter vid andra isperioden överlagrades
med ett mycket tunt lag av 0.5 m ishafs gyltja. Den under
sta torven såg ej heller ut att vara precis av samma
slags reaktion som det övre torflagret.

Med mitt stora intresse följde jag noga med alla

konstlagren alltså 1881 och senare vid dikesföretag
här i vintern som man ej på något annat ställe påträffat
märken efter tvinnare isperioder. I allmänhet under
lagras torfven av massatorf som lämnar (blad) torf och
derunder stort glasialgrypp samt der under gylla och stena
Om fyndet som dr. N. O. Holst och dr. H. Wennerstrand
gjorde i den äldsta tvinnargraven jämte min skrift
härads bok och tre upplagorna under geologiska och
föreläsnings föreläsningar.

När jag gick med vuttopojarna:

Jag skall nu bryta berättelsen om min upplevelse
då jag som ung gick med "vuttopojarna" och vuttede
svin och får."

Jag skrev engång en tävlingskrift som
för Sydsvenska Dagbladet för vilket jag erhölet
75 kr i pris. Bildningen l. o. m. gjorde en illustration
derom efter texten. Denne illustration har en
hemsligt intresserad flickvärd i en fluss av vänner.

18
Bilag 2 till riksm., 45

ACC. N:R. M. 9468:99.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sen jag funnit omfattande stenålders och rymhammars har jag
senare funnit och tillvaratagit en 3 0 400 mm och mindre omfattande
stenålders fornsaker bestående av flintspäner och arfatta spliter, sesh-
utom flintspjerr från äldre tiden t. ex. skiv eller ärtbils-spjerr med
alla övergångstyper intill slutet av stensåldern. En gång jag gick
deröver då den var nysklädd fann jag i en rektangel av en
mullvad uppkallad S. K. "mullvadsstämpe" en liten hjertpil

~~Den~~ av denna form med två slagen i en mellan kornen vil-
ket är mycket sällsynt. Utom denna hjertpil låg det en liten
flintknacksten i mullvadsstämpe. Båda delarna äro nu på
Fennelbergs museum liksom en hel del av de andra som fun-
na fornsaker. En hel del av de först av mig tillvar-
tagna fornsakerna äro nu på L. U. H. 14. jämte kartteck-
ning av denna stenåldersbortaden. Ikke långt deri-
från var det i äldre tiden inom denna delning vatten-
långar ^{försvunnit varit} det funnits fisker och annan fågel ^{och} väster
och från där nu.

N:o 1 B Bilaga till riksdagen: 45

Utan skräddermått som Ole Nilsson från Ålsta tillförlämnade mig i medlet av 1890. talte för ett päronträd som jag gynnade förädlade. Han ständtrissade och en del gjutne instantrissknappar. Ole Nilsson påstod att ständtrissarna varit bländknappar och visade mig hur de med en skinnrem fast bundits i skinnklädsna. Jag vill nästan tro att Ole Nilsson ålströmstone till några del hade rätt ty de minde ständtrissarna har så obetydlig drickkraft på en stånd så att de troligen till en del varit hemgjorda knappar. Ole Nilsson påstod att han själv i sin ungdom sett sådana knappar i gamla skinntröjor. Han var ständarna hade en egendomlig form, pyggy och övert några instansar ränder troligen dock ej runt, alla fyra äro nu på L. V. H. 17.

Ole Nilsson rådde mig till ett parstige gjutne gammaldags knappar av malm och Tesen vilket var väl ansett hade jag ej tänkt på det, och han har jag en stor knappsamling av malm, tenne och horn på Trällebryg men ena Ole Nilsson brukade också vara traktör på bygdningarna i exp. bebyggelser och dylikt. Som sådan gällde det i de tider då partier blott kom en eller två gånger i veckan att bygdningarna skulle avlämnas.

N:o 2. Belägg till vidn. 45.

nas ar beed om var gäendes i byn men ridandes från
längre håll. En gång Ole Nilson kom med ett begravnings
bjudning, ej muntligt utom med brevet var han något ansträff
som det kallades men ej berusad. Han kom bort till mig vid
sängs ty jag låg sjuk de dagarna. och lemnade ljudningen
Den började han att tala = "ingen heter Ole mer än Ole o
jag - jag och du, du och jag. Han var naturligen mycket
tal för och vid ljudningen var han traktör och lyvil språk
och då gick talet. var så ga - tack för skålen väl bekom
ibland blev det efter som det gick för gunt så att ordet
väl bekom ofta kom för en suppe taget, men han var en
hedersman och alla tyckte om honom.

Vid ovan omtalade ljudning påstod han också att vi vore i
släkt, vilket jag nu vid mina släktforskingar funnit
vara sant.